

Voorzitter: H.E.H. van Niejenhuis (PvdA)

Aanwezig: de dames I. Jacobs-Setz (VVD), K.A. Blauw (PVV), M. Wijnja (GroenLinks) en de heren R. Bolle (CDA), L.E.J. van der Laan (Stadsparij), I. Venhuizen (D66), E. Heemstra (ChristenUnie), T.J. Bushoff (PvdA), T. van Zoelen (PvdD), J. Been (GroenLinks), M.J.H. Duit (Student & Stad), J.P. Dijk (SP), D. Mellies (100% Groningen)

College: de heren K.F. Schuiling (VVD), P.S. de Rook (D66),

Namens de griffie: W.H. Bierman

Begroting programma's 10 t/m 14, paragrafen (excl. 2 en 7)

04:28:28

Voorzitter: Mensen, het is één minuut voor acht. Als jullie óf de zaal verlaten óf willen gaan zitten dan kunnen wij op tijd beginnen. Goedenavond allemaal. De raad is toch altijd een soort schoolplein. Zo'n gezellig geroezemoes. Heeft iedereen zijn plek gevonden? Het is precies acht uur en wij gaan beginnen met deze vergadering, terwijl de heer Venhuizen van D66 ook binnenkomt met zijn naambordje. Hartstikke goed. Rechts van mij zit de burgemeester. Die zal er tijdens het eerste deel van de avond bij zijn. Daar ga ik zometeen nog iets meer over vertellen. We bespreken vanavond de begroting en het onderwerp Veiligheid in twee delen. We gaan eerst naar het onderdeel Veiligheid. Dat is programma 10 in de begroting en ook de Veiligheidsmonitor waar de raad in oktober een collegebrief over ontvangen heeft. Daarna gaan we door naar andere delen van de begroting die wat meer financieel van aard zijn. Daarvoor is wethouder De Rook aanwezig.

04:30:06

Voorzitter: Er zijn hier een aantal mensen in de zaal. Voor de mensen thuis, de heer De Rook wuift naar het publiek. Er zijn een aantal mensen in de zaal en er zijn ook een aantal mensen digitaal aanwezig. Dat zijn raadsleden en ook een inspreker die ik zometeen het woord gaan geven. De heer Sijbolts van de Stadsparij is er als het goed is? Mag ik uw stem even horen? Die volgt alleen. Ik zie op het scherm dat er iets tegen mij wordt gezegd? Dat is de bevestiging, heel goed. De heer Mellies van 100% zie ik inderdaad op mijn scherm. Mevrouw Blauw van de PVV en mevrouw Wijnja van GroenLinks zijn ook aanwezig. Hartstikke goed. Wij hebben een inspreker en dat is mevrouw Zuurmeijer. Mag ik u het woord geven?

04:30:53

Mevrouw Suurmeijer: Jazeker, dat mag u. Kunt u mij verstaan?

04:30:56

Voorzitter: Wij kunnen u heel goed verstaan en ook goed zien. Gaat uw gang.

04:31:03

Mevrouw Suurmeijer: Geachte raad en geacht college. Vanaf één januari 2021 vormen Loppersum, Delfzijl en Appingedam samen de gemeente Eemsdelta. In Loppersum en Delfzijl wordt nu nog hondenbelasting geheven. In Appingedam hoeven hondeneigenaren niets te betalen voor hun viervoeters. In aanloop naar de herindeling hebben de raden alvast een besluit genomen over hoe verder met de hondenbelasting na de herindeling. De colleges

pleiten ervoor, onder andere vanwege de landelijke tendens van afschaffen, om de hondenbelasting in de nieuwe gemeente Eemsdelta niet meer te heffen en de raden zijn daarin meegegaan. Hoe anders gaat het in Groningen. In de aanloop naar de herindeling zijn door het stadsbestuur allerlei beloftes gedaan. Haren en Ten Boer zouden geen aanhangsel van de stad worden. De praktijk wijkt nogal af. In Groningen wordt hondenbelasting geheven en dus moeten de hondeneigenaren in Haren en Ten Boer ook bloeden. Terwijl die twee gemeenten al heel lang geen hondenbelasting meer kenden. Het woord bloeden is niet willekeurig gekozen.

04:32:23

Mevrouw Suurmeijer: We zien en horen wat het betekent dat hondenbelasting, de hoogste in heel Nederland, ook plotseling door hondenbezitters van de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer opgebracht moet worden. We kennen die alleenstaande oudere heer in Haren die dankzij zijn drie hondjes enkele keren per dag wandelt en zo met mensen in contact komt. Deze meneer moet vanaf volgend jaar €600,60 voor zijn honden betalen en door de afschaffing van diftar is hij ook nog eens €100 extra kwijt aan afvalstoffenheffing. Hij heeft er buikpijn van, want hij weet werkelijk niet hoe hij met zijn bescheiden inkomen die extra lasten van €700 per jaar op moet brengen. We kennen ook het echtpaar op leeftijd in Ten Boer dat heel gelukkig is met hun vier honden. Maar ze hebben zo langzamerhand slapeloze nachten, want waar moeten zij volgend jaar de €868,80 voor de hondenbelasting vandaan halen?

04:33:34

Mevrouw Suurmeijer: In de hoop dat er geen controle aan huis komt hebben ze uit zichzelf twee honden aangegeven, maar ze leven constant in angst dat de andere twee ontdekt worden. De houding van het gemeentebestuur van Groningen is schaamteloos. Om de begroting rond te krijgen worden hondeneigenaren in Haren en Ten Boer uitermate zwaar getroffen. Wij roepen het gemeentebestuur op om een voorbeeld te nemen aan Loppersum, Delfzijl en Appingedam. Kijk naar de respectvolle manier waarop ze met elkaar en hun burgers omgaan en schaf ook in de gemeente Groningen de hondenbelasting af. Dat is de enige fatsoenlijke oplossing. Ik dank voor uw aandacht.

04:34:23

Voorzitter: Wij danken u voor uw bijdrage, mevrouw Suurmeijer. Fijn dat u de moeite heeft genomen om vanavond digitaal bij ons te zijn en dit met ons te delen. Wij gaan door naar het eerste deel van de avond. Programma 10 Veiligheid en ook de Veiligheidsmonitor 2020. De spreektijden per fractie zijn drie minuten. Het college heeft tien à vijftien minuten staat hier. Dat is dan weer rekkelijk. We zouden eventueel na de vragen en opmerkingen vanuit de Raadscommissie even kunnen schorsen voordat het college overgaat tot beantwoording. Ik zou jullie allemaal willen vragen om vragen over gaswinning, bevingen en versterkingen in dit deel van de vergadering te stellen, want de burgemeester gaat ons hierna verlaten. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Heemstra van de ChristenUnie.

04:35:18

De heer Heemstra: Dank u wel, Voorzitter. De paragraaf Veiligheid. Veiligheid is de aanwezigheid van zorg, steun en echt gezien worden. Woorden die wij hier al vaker in deze commissie hebben uitgesproken. Deze aspecten zien we gelukkig terug in, onder andere, het programma Veiligheid. Het programma sorteert voor op de nieuwe kadernota Integrale

Veiligheid en sluit aan bij de voorgenomen strategische veiligheidsthema's. Goed om te lezen dat na eerdere bezuinigingen in de afgelopen jaren nu structureel extra middelen worden ingezet. Kijkend naar het programma Veiligheid en de Veiligheidsmonitor wil onze fractie graag een aantal punten gaan benoemen. We zien dat de cijfers van de structurele overlastmeldingen in de afgelopen periode zijn toegenomen, onder andere vanwege corona en de coronamaatregelen. Hierop is geacteerd en we hebben inmiddels van de eerste bewoners begrepen dat de extra handhavingsmaatregelen lijken te helpen bij het terugbrengen van deze overlast. Hiervoor een compliment.

04:36:16

De heer Heemstra: Ook de overlast van de problematische jeugdgroepen blijft veel aandacht vragen binnen onze gemeente. Positief is dat de aanpak van deze problematische jeugdgroepen verder geïntensiveerd gaat worden. Een aanpak waaruit zowel vanuit veiligheid, maar ook vanuit zorg en preventie gekeken wordt naar deze complexe problematiek. Dan het landelijk experiment gesloten coffeeshopketen. We willen nogmaals benadrukken dat het Rijk de inzet en de kosten van de uitvoering, wat ons betreft, voor haar rekening moet nemen. Verder zijn we ook benieuwd of de overlast met betrekking tot lachgas het komend jaar gaat afnemen door de mogelijkheden om gebruik in de openbare ruimte bij overlast te verbieden. Dan de bestrijding van de ondermijnende criminaliteit, waaronder mensenhandel. Het blijft de vraag of we voldoende doen. De nationaal rapporteur mensenhandel rapporteerde onlangs een verdubbeling van het aantal meldingen mensenhandel en ook blijkt dat bepaalde kwetsbare slachtoffergroepen, waaronder minderjarige slachtoffers, slecht in beeld zijn. Proactiviteit van de gemeente is volgens hem gewenst. Wordt dit beeld herkent in onze gemeente en welke rol speelt de gemeente? Graag een reactie.

04:37:20

De heer Heemstra: In het komend jaar zullen wij de voorstellen met betrekking tot de verlenging en/of de uitbreiding van het cameratoezicht in de binnenstad kritisch blijven volgen en blijft ons standpunt om hier terughoudend in te zijn. We zien en beseffen ook dat er, ondanks extra inzet op handhaving, steeds meer vragen met betrekking tot handhaving zijn en dat deze onder druk komt te staan. De capaciteit kun je maar één keer inzetten en dat werd ons wel duidelijk gemaakt tijdens de raadsessie van twee september in het kader van het integraal veiligheidsbeleid.

04:37:53

Voorzitter: Meneer Heemstra, u heeft reeds tweeënhalve minuut spreektijd gebruikt.

04:37:57

De heer Heemstra: Klopt, ik ga richting afronding. De huidige toenemende maatschappelijke onrust en polarisatie zijn zorgwekkend en vragen steeds meer van de capaciteit op het gebied van veiligheid en handhaving. Gelukkig heb ik terug kunnen lezen in de septembercirculaire dat het Rijk tegemoet is gekomen met een compensatie voor de extra toezicht- en handhavingskosten als gevolg van corona. Ook zien we dat terug bij de veiligheidsregio. Onze fractie vindt het belangrijk om te benadrukken dat we onveranderd in blijven zetten op de aanpak van illegale prostitutie en mensenhandel. Juist voor deze kwetsbare mensen moet de overheid een schild zijn die verdere uitbuiting probeert te voorkomen. Dank u wel, Voorzitter.

04:38:35

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het antwoord geven? De heer Bushoff.

04:38:45

De heer Bushoff: Dank u wel, Voorzitter. Deze coronacrisis maakt de problemen die er al waren nog zichtbaarder en groter, met name op het gebied van bestaanszekerheid. Daarom diende de PvdA, gesteund door een ruime meerderheid van deze raad, een motie in om als Groningen niet te bezuinigen als gevolg van corona, maar juist nu te blijven investeren in de noden van de samenleving om deze het hoofd te bieden. Groningen is wel klaar met bezuinigen en dat doen we dan ook niet. Top! Maar wat doen we dan wel? Daarover zo dadelijk meer. Eerst nog even een paar vragen voor de burgemeester over veiligheid. Voorzitter, deze crisis vraagt om een andere inzet van de handhavers. Waar ze eerst veel meer bezig waren met in goede banen leiden van festivals en voetbalwedstrijden, zullen ze er nu vooral op gericht zijn dit te voorkomen en illegale feestjes plat te leggen. Onze vraag is dan ook of en hoe de burgemeester voldoende capaciteit borgt om juist dit soort nieuwe fenomenen die zich voordoen aan te vliegen.

04:39:37

De heer Bushoff: In het verlengde daarvan zien we ook dat de woonoverlast toeneemt. Zeker nu men meer thuis feest in plaats van in de kroeg. Dat is voor de mensen die nu thuiswerken en nog meer thuis zijn ontzettend vervelend. Onze vraag is of het huidige escalatiemodel nog wel voldoet en wat in bredere zin de visie van de burgemeester is op het aanpakken van deze woonoverlast? Tot zover mijn vragen voor de burgemeester en de rest van de dingen komen dan later aan bod.

04:40:04

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Laan van de Stadspartij.

04:40:13

De heer Van der Laan: Dank u wel, Voorzitter. De coronacrisis zet de hele veiligheid in een heel ander daglicht. We zijn op dit punt mild en wensen de burgemeester als voorzitter van de veiligheidsregio veel succes en wijsheid toe. Wel maken we ons natuurlijk grote zorgen over de positie van de rijkelijk aanwezige horeca, met name in de stad Groningen. Met het experiment 'gesloten coffeeshops' zijn we wat minder mild en blij. Wat niet duidelijk is, is of de coffeeshops zelf inmiddels al wat enthousiaster zijn over het opgelegde experiment. Ook kregen we van twee burgemeesters oorspronkelijk de toezegging dat het Rijk alle kosten voor hun rekening zou nemen. Uiteindelijk ligt er een begroting, maar wellicht, zoals wel vaker, liggen daar nog open eindjes en wellicht weer kostenoverschrijdingen. Daar zit een stukje angst. De kans bestaat dat door het wietexperiment meer illegale drugspanden ontstaan. Toch is niet de verwachting dat er meer drugspanden worden gesloten en is er zelfs sprake van een stabilisatie van het aantal te sluiten drugspanden. Hoe kijkt de burgemeester naar het aantal te sluiten drugspanden in de toekomst met het oog op het wietexperiment?

04:41:27

De heer Van der Laan: Een ander punt dat in 2021 gaat spelen is het cameratoezicht. Het huidige besluit loopt af op één juli 2021. Wat is het standpunt van dit college voor wat betreft het cameratoezicht? Komt er nog een verdere uitbreiding van het cameratoezicht?

Iets wat wij als Stadspartij graag zouden willen zien. Die discussie gaan wij in ieder geval graag aan in 2021. Kan de burgemeester toezeggen dat hier, in de aanloop naar deze discussie, een specifiek evaluatieadvies voor de toekomst wordt aangeboden? Mede omdat de politie daar al een aantal jaren over vraagt. Dan iets over toezicht en handhaving in de openbare ruimte. De Stadspartij blijft zorgen hebben over de minimale capaciteit die beschikbaar is voor handhaving, zeker in deze tijden van corona. Voor een grote gemeente als Groningen is dat verre van wenselijk. Is de burgemeester dat met ons eens? Is er voldoende handhavingcapaciteit? Tot zover, Voorzitter.

04:42:29

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van der Laan. Meneer Dijk schraapt zijn keel. U bent er klaar voor? Gaat uw gang.

04:42:36

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil eigenlijk maar één punt belichten en dat is nog vrij actueel. Maar ik weet het niet, misschien is het een verrassing voor enkelen. Dat is het vuurwerkverbod. De SP-fractie heeft er afgelopen maandag lang overleg over gehad. Nee, dat is niet waar, wij waren het eigenlijk heel snel met elkaar eens dat we dit jaar voor een vuurwerkverbod zijn. Dat is wel nieuw, want in het verleden zijn we altijd tegen een algeheel vuurwerkverbod geweest. Wij waren voor het afschaffen van het zwaardere vuurwerk en het toestaan van lichter vuurwerk. En waarom zijn we voor het vuurwerkverbod? Eigenlijk de simpele reden die de burgemeester zelf ook terecht geeft, wij kunnen niet toestaan dat er meer druk op de zorg en op de ziekenhuizen komt te liggen en daarom zullen wij ook voor een algeheel vuurwerkverbod zijn.

04:43:31

Voorzitter: De heer Bolle wil u daar een vraag over stellen.

04:43:34

De heer Bolle: Ik vroeg me af of de SP dat, los van of het kabinet dat beslist, sowieso in zou willen stellen in Groningen? Dus als het kabinet zegt dat we het landelijk niet doen we het wel in Groningen doen.

04:43:47

De heer Dijk: Ja. Daar hebben we wel een paar haken en ogen bij en daar gaan mijn volgende vragen over. Want hoe zit het dan bijvoorbeeld met de handhaving? Wij horen uit de buurten, waar wij op allerlei verschillende manieren actief zijn, bijvoorbeeld met de huurwoningen, mensen weer zeggen dat het met oud en nieuw losgaat alsof het als vanouds oud en nieuw is. Daar komt mijn volgende vraag aan de burgemeester bij als u mij toestaat, want dat is iets langer dan twee regels. Wat wij vernemen, vanuit de pers en de media, is dat de start wel heel repressief is over oud en nieuw. Er lijkt weinig begrip en inzicht in het sentiment te leven wat er speelt in de samenleving, terwijl het een onzekere tijd is voor heel veel mensen. Dat doet nogal wat met grote groepen mensen in onze samenleving. Terwijl mensen de afgelopen maanden het belang van de samenleving en de volksgezondheid voorop hebben gezet en centraal hebben gesteld, duurt het heel erg lang. Daar kunnen weinig mensen op dit moment iets aan doen, maar dat stelt wel steeds mensen voor de uitdaging om zich aan de regels te houden.

04:44:57

De heer Dijk: Als dat alleen maar repressie is loopt dat op als een soort snelkookpan die kan barsten. Oud en nieuw is daar een moment voor wat dat gevaar in zich heeft. Daarom is de vraag van de SP-fractie of de burgemeester dit ook ziet? Ik zou graag willen dat u daar op reageert. Maar ook, hoe gaan we dan wel oud en nieuw vieren? Want het blijft natuurlijk zo dat mensen daar behoefte aan hebben. En dan kunnen we zeggen dat je dat moet doen in een klein gezelschap in je eigen huis, maar kunnen we bijvoorbeeld, om de veiligheid in buurten en wijken te vergroten, toch met een programma komen voor jongerenactiviteiten - ik noem maar even even iets- zodat je in ieder geval de druk van die snelkookpan haalt?

04:45:38

Voorzitter: Dank u wel, meneer Dijk. U heeft een vraag of voor de woordvoering? De heer Duit van Student en Stad.

04:45:44

De heer Duit: Al wil ik wel beginnen om tegen de heer Dijk te zeggen: "Chapeau, dank u wel, heel goed!" Voorzitter, wat betreft veiligheid, er gebeurt veel. We hebben te maken met toenemende ondermijning. Kinderen lopen massaal met messen op straat en het lukt maar niet om problematische jeugdgroepen volledig uit te bannen. Dat laatste is misschien een beetje alsof we een potje whack-a-mole spelen. Zodra de ene kop is ingedrukt komt de ander wel weer boven. We willen ook onze steun uitspreken voor de oproep van vele burgemeesters, waaronder de onze, om messen en andere mogelijke steekwapens volledig uit te bannen en te verbieden. Voorzitter, met betrekking tot veiligheid missen we echter wel één belangrijk onderwerp. Dat is veiligheid in de binnenstad en daarmee specifiek veiligheid in het uitgaansleven. De laatste jaren is er veel te doen geweest rondom veiligheid in de binnenstad. Vooral 's nachts en vooral voor vrouwen. Veel fracties hebben hier al aandacht voor gevraagd. Wat ons betreft zou hier ook binnen de begroting aandacht voor mogen en moeten zijn.

04:46:40

De heer Duit: Hoe gaan we ervoor zorgen dat iedereen zich, zodra het nachtleven weer goed op gang is, veilig kan bewegen in de binnenstad? We zien wel wat opties en die zullen u inmiddels niet meer onbekend in de oren klinken. Één van die opties is het nachstadhuis. Een plek die op vele manieren bij kan dragen aan een veiliger, vriendelijker en leuker nachtleven. Onder integraal gebiedsgericht werken moeten we zeggen - paragraaf één - wordt veiligheid in de binnenstad genoemd en dat zelfs als speerpunt. Het blijft echter bij die ene zin. Waarom is de keuze gemaakt dit niet mee te nemen als onderwerp in het programma Veiligheid, juist als het een speerpunt betreft? Waarom wordt niet specifiek benoemd wat men van plan is te gaan doen aan het veiliger maken van de binnenstad als het een speerpunt betreft? Is het college voornemens dit volgend jaar wel op te nemen in de begroting en kunnen wij vooruitzien naar een plan van aanpak omtrent de veiligheid in de binnenstad? En zo ja, wanneer kunnen wij die verwachten?

04:47:33

De heer Duit: Voorzitter, dan wil ik nog kort ingaan op de dienstverlening. Ik weet niet precies onder welk onderwerp dat valt, maar we zijn blij met de toezegging van de gemeentesecretaris dat zij het aantal kanalen waarop de gemeente communiceert terug wil brengen. Dat is hard nodig zo bleek ook vanmiddag weer in een gesprek met een inwoner,

want nog altijd lopen zij aan tegen meldingen en contactverzoeken waar weinig tot geen reactie op komt. Dus nogmaals de oproep vanuit ons: Maak het overzichtelijker en verminder het aantal kanalen, zodat we duidelijker en overzichtelijker kunnen communiceren.

04:48:03

Voorzitter: Dank u wel, meneer Duit. We blijven nog even bij u, want u heeft twee vragen van mensen die digitaal aanwezig zijn. Mevrouw Blauw, gaat uw gang.

04:48:13

Mevrouw Blauw: Ben ik te verstaan?

04:48:15

Voorzitter: Jahoor, uitstekend.

04:48:17

Mevrouw Blauw: Is Student en Stad voor de veiligheid en de openbare orde in de stad ook voor meer cameratoezicht? Vinden jullie dat een goed idee?

04:48:29

De heer Duit: Absoluut, Voorzitter. Als we daar gesprekken met toezicht en handhaving en politie over voeren blijkt dat het voor hun een heel goed middel is om meer toezicht te houden in de nacht en het voor henzelf ook een stuk veiliger te maken. Dat lijkt mij een heel goed uitgangspunt.

04:48:42

Voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Wijnja van GroenLinks.

04:48:46

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil vooral iets vragen over de veiligheid in het uitgaansleven, want de heer Duit weet dat waarschijnlijk niet en daarom ga ik het nu vertellen. Een aantal vrouwelijke raadsleden van verschillende partijen, samen met de gemeente en een aantal maatschappelijke organisaties zijn bezig met een initiatief om juist dit te verbeteren. Dus ik zou vooral de heer Duit willen oproepen zich bij ons aan te sluiten en samen met ons en al die verschillende partijen te werken aan een voorstel om de veiligheid, vooral van vrouwen op straat, te verbeteren.

04:49:20

De heer Duit: Ja, Voorzitter, van harte. Ik ben net naar de kapper geweest, dus qua haarlengte is het jammer, maar voor de rest top!

04:49:31

Voorzitter: Goed, dat is een hele hartelijke uitnodiging die is aangenomen door Student en Stad. Gezien de tijd gaan we voor de woordvoering naar de VVD, mevrouw Jacobs.

04:49:41

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. De VVD kan zich vinden in de doelstellingen rondom veiligheid. Uiteraard waarderen wij de inzet rondom de veel voorkomende criminaliteiten: woninginbraak, fietsendiefstal en cybercriminaliteit. Juist deze vormen van criminaliteit raken de mensen en hebben impact op de veiligheidsbeleving van de burgers. Nu lijkt de covidpandemie ook invloed te hebben op de veiligheid. Zo lag de horeca in 2020 voor een groot deel op zijn gat, gingen evenementen niet door en lag het betaald voetbal stil

of ging door zonder toeschouwers. Dit heeft, volgens ons, invloed op de inzet van toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Weliswaar is die misschien enigszins ingevuld door handhavers die juist op de anderhalve meter moeten controleren, maar we horen graag van de burgemeester welke impact u verwacht in 2021 rondom de inzet van handhaving en toezicht en hoe zien we dat terug? Heeft dit effect - de extra inzet die we moeten doen - op de bijdrage aan bijvoorbeeld de veiligheidsregio? We zien ook door de covidpandemie jongeren vaker in de openbare ruimte afspreken, omdat ze nu eenmaal niet meer in hun eigen huis mogen afspreken. Verwacht u dat dit doorzet in 2021 en verwacht u ook dat er een toename van onwenselijk gedrag zou kunnen zijn door bijvoorbeeld jeugdgroepen?

04:50:54

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, de heer Dijk heeft een vraag voor u.

04:50:56

De heer Dijk: Voorzitter, volgens mij is een belangrijk punt hierbij toch dat als jongeren - of mensen überhaupt - meer in de wijken en buurten op straat te vinden zijn we dan ook meer wijkagenten moeten inzetten en dat daar al jaren echt een chronisch tekort aan is. Zou dit dan niet een reden voor de VVD moeten zijn om daar een groots pleidooi voor te gaan houden?

04:51:18

Mevrouw Jacobs: Ja, dat zou denk ik wat zijn, maar ik zou willen weten of ze wat anders doen dan pim-pam-petten? Want dan zou het inderdaad zo zijn dat er een toename aan overlast is. Dat is nou juist wat ik wil weten. Ik denk dat we dan, als er een toename van overlast is, inderdaad moeten kijken hoe we kunnen zorgen dat het niet tot erge overlast leidt.

04:51:33

De heer Dijk: Voorzitter, dit gaat weer alleen maar zo ontzettend repressief, terwijl ik echt denk dat je juist heel erg veel overlast en criminaliteit kan voorkomen als je daar een wijkagent neerzet die wel met mensen gaat pim-pam-petten, bij wijze van spreken.

04:51:48

Mevrouw Jacobs: Dat kan ook, maar mijn vraag was in ieder geval een ander en misschien ben ik het wel met u eens. Ten aanzien van het experiment van een gesloten coffeeshopketen constateert mijn fractie dat nu in de begroting staat dat de kosten die daarmee gemoeid gaan worden gedekt worden door een vergoeding vanuit het Rijk. Deze bewoording is aanmerkelijk stelliger dan de bewoording van vorig jaar. Betekent dit dat alle kosten, dus zowel de voorbereidings- als de uitvoeringskosten, worden vergoed?

04:52:13

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft een vraag van de heer Bolle.

04:52:16

De heer Bolle: Ik vroeg me of mevrouw Jacobs heeft gelezen dat die andere formulering er ook in staat? Dat hij grotendeels gecompenseerd wordt door het Rijk. Want ook dat staat in de begroting.

04:52:28

Mevrouw Jacobs: Ja, maar dan had ik ook kunnen vragen: "Er staan twee bewoordingen, welke kiest u?" Ik heb voor deze vraagstelling gekozen, met uw goedvinden.

04:52:35

De heer Bolle: Mijn vraag was eigenlijk: "Wat kiest u?"

04:52:38

Mevrouw Jacobs: Ik zou kiezen voor een volledige vergoeding, maar dat heb ik vorig jaar ook in mijn woordvoering gezegd.

04:52:42

Voorzitter: Dan zou ik nu willen voorstellen dat u de woordvoering afrondt.

04:52:47

Mevrouw Jacobs: De VVD is trots op onze brandweer, zowel de beroepsbrandweer als de vrijwillige brandweer. Zoals u ongetwijfeld weet heeft de vrijwillige brandweer van Haren een kazerne die reeds jaren geleden is afgekeurd, omdat hij niet voldoet aan de arbo-eisen en andere veiligheidseisen. Nu is wederom het besluit voor een nieuwe kazerne uitgesteld door de Veiligheidsregio. Wij prijzen ons gelukkig dat we de voorzitter van de Veiligheidsregio hier aan tafel hebben zitten, dus wij horen graag van de portefeuillehouder of hij zich hard wil maken voor een beslissing in dit jarenlang slepende dossier. Juist ook omdat dit de werving van vrijwilligers waarschijnlijk ten goede komt - die op dit moment onder druk staat-en dat heeft ook weer impact op de veiligheid. Tot zover.

04:53:24

Voorzitter: Dank u wel voor deze bijdrage. Aan wie mag ik het woord geven? De heer Van Zoelen van de Partij voor de Dieren.

04:53:29

De heer Van Zoelen: Dank, Voorzitter. En ook dank, de heer Dijk, voor het mooie betoog over het vuurwerk. Daar hadden wij vanmiddag bij het vragenuur iets over willen stellen, maar de vraag is duidelijk: "Wat is plan B, als het Rijk nu zegt over twee weken met een antwoord te komen, om de zorg te ontlasten hier in de regio? Ik hoop natuurlijk dat de SP ook in de toekomst voor een algeheel vuurwerkverbod blijft. Dan vervolgens, 2019 was een extreem jaar als het gaat om supportersgeweld, lezen we. We weten dat in 2019 het supportersproject is wegbezuinigd en we vragen ons af of deze berichtgeving wel zo verstandig is geweest? Het college zegt specifiek aandacht te hebben voor een veilig verloop van de wedstrijden van FC Groningen door met veiligheidspartners een veilig verloop te bespreken en hierbij wordt persoonsgerichte aanpak toegepast. Wij vragen ons af of dat op dezelfde manier - die persoonlijke aanpak - net zo effectief gebeurt als het supportersproject deed?

04:54:28

De heer Van Zoelen: Het college stelde- o nee, het vuurwerk hebben we gehad. Dan bij het kopje 'radicaliseren extremisme' zijn we nu blij dat dit in algemene termen verwoord is. De inzet van jeugdcriminaliteit en de persoonlijke aanpak omarmen wij ten zeerste, maar moeten we ook niet meer gaan inzetten op wapenbezit wat andere gemeenten ook doen? Stel bijvoorbeeld in het Westerkwartier de bewoners in de gelegenheid straffeloos wapens in te leveren. Kunnen wij als gemeente niet iets soortgelijks ook aanpakken? Wij omarmen

de inzet van cybercriminaliteit. We vragen ons wel af of we op dit vlak niet een inhaalslag moeten maken door nog meer middelen in te zetten dan de €86000? Want bijvoorbeeld ook opruiing, belediging en discriminatie op internetfora verdienen aandacht. Ik wil me aansluiten bij de VVD met opmerkingen over de coffeshop. Wij zijn ook benieuwd of dat kostendekkend is.

04:55:22

De heer Van Zoelen: Het valt op dat geweld in het programma zich nu heel veel richt op het uitgaansgebied en huiselijk geweld, waarbij een primaire focus op de horeca. We missen hier andersoortige indicatoren, zoals bijvoorbeeld geweld op dieren. Tot slot willen we aandacht vragen voor bijtincidenten van honden in de openbare ruimte, want zulke incidenten kunnen ook een indicatie zijn voor onderliggende menselijke problematiek. Op welke wijze wordt de communicatie tussen wijkagent, gemeente en andere instanties hier beter op elkaar afgestemd? Wij krijgen vaak te horen dat wijkagenten in dergelijke situaties alleen direct doorverwijzen naar de gemeente in plaats van hier zelf melding van te maken. Dan tot slot over cameratoezicht. Er zijn wat dingen over gezegd. Wij zijn eigenlijk helemaal geen voorstander van cameratoezicht, maar wij gaan ervan uit dat die discussie hier in de raad nog gevoerd wordt. Dank u wel.

04:56:14

Voorzitter: Dank u wel. De heer Venhuizen van D66.

04:56:18

De heer Venhuizen: Dank u wel, Voorzitter. Groningen staat er gelukkig goed voor. Er zijn natuurlijk een aantal zorgelijke gebieden waarop de aanpak stevig doorgezet moet worden. De vaak genoemde ondermijning en de problematische jeugdgroepen. Er zijn al twee zichtbare wijzigingen in het veiligheidsbeleid waar we vanaf dit en natuurlijk komend jaar mee te maken hebben. Het genoemde lachgasverbod binnen de Diepenring en het landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen. Dit zijn ingrijpende wijzigingen, waarvan wij normaliter zouden zeggen dat we de effecten eerst maar eens moeten afwachten. Nu is het een bijzondere situatie. Persoonlijk denk ik dat, buiten in de eigen straat, coronaproof naar veilig siervuurwerk kijken mogelijk zou moeten zijn. Zoals de heer Duit zegt zijn er misschien mensen met een andere instelling is. Het is een lastige afweging en we moeten de landelijke discussie maar afwachten. Wij vinden in ieder geval niet dat we moeten afwijken van de landelijke lijn.

04:57:05

De heer Venhuizen: Er moet ook een nieuw camerabesluit komen in 2021. Wij gaan ook graag die discussie aan en wij denken dat we de huidige lijn van de camera's moeten voortzetten.

04:57:16

Voorzitter: De heer Van Zoelen wil u graag een vraag stellen.

04:57:19

De heer Van Zoelen: Ik ben wel benieuwd wat voor D66 de uitleg is over dat we weten dat zelfs vuurwerk tot vele brandwonden leidt. Wat is het verhaal? De reguliere zorg is niet op orde. Er zitten heel veel mensen thuis op een wachtlijst te wachten tot dat weer op orde

komt. Wat voor verhaal houdt u naar de inwoners, dat wij toch niet het siervuurwerk ontmoedigen en dat we toch een druk gaan leggen op ziekenhuizen?

04:57:42

De heer Venhuizen: Er komt natuurlijk al een groot verbod aan. Het is een enorme wijziging het verbod op knalvuurwerk en die vuurpijlen. Ik weet niet wat voor effect dat heeft op letsel. Tot slot het experiment gesloten coffeeshopketen. Wij denken dat het echt heel fijn zou zijn als dat succesvol doorgang kan vinden. Het zou fijn zijn als wij op termijn in de indicatoren kunnen lezen bij het aantal gesloten drugspannen dat we dan weten dat het in ieder geval niet meer om cannabis gaat. Dank u wel, Voorzitter.

04:58:13

De heer Venhuizen: Dank u wel. Mevrouw Blauw, u heeft ook uw hand opgestoken. Gaat uw gang.

04:58:21

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Wij willen er als PVV één kopje uitlichten en dat gaat over toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Onder het kopje radicalisering, extremisme en polarisatie staat de volgende tekst: 'We gaan door met onze bestaande aanpak. Daarnaast bereiden we ons zo goed en kwaad als mogelijk voor op de gevolgen van de coronacrisis. Zo zien we dat er zich een toename begint af te tekenen van maatschappelijke onrust en polarisatie in de anderhalvemetersamenleving.' Ik heb dit eerder ook al genoemd – en het stoort de PVV echt mateloos - hoezo vallen boerenprotesten onder radicalisering, extremisme en polarisatie? Die mensen komen op voor hun bestaan. Radicalisering en extremisme is niet hetzelfde als demonstranten die tegen de anderhalvemetersamenleving zijn. Hoezo is de anderhalvemetersamenleving, iets wat tijdelijk is, radicaal? Die link zie ik niet.

04:59:11

Mevrouw Blauw: Dit zijn mensen die het niet eens zijn met de coronamaatregelen. Wij hebben zoiets van: "Wat het college niet zint zetten jullie onder het kopje radicalisering en wat jullie niet willen benoemen of over willen hebben onder een ander kopje of helemaal niet". Als we dan toch demonstranten benoemen, waarom zie ik de KOZP of de Black Lives Matter niet. Dit is willekeur. Radicaliseren en extremisme is iets heel anders. Bijvoorbeeld de Pathé-moord hier in Groningen en wat we nu zien in Frankrijk, de onthoofdingen. Afgelopen maandagavond in Wenen, moslimextremisme. Plaats het even in perspectief. Wij zien niet dat het hier benoemd wordt en wij willen wel graag dat hier aandacht voor gevraagd wordt. Dus graag benoemen en ook de vraag aan het college waarom het niet benoemd wordt? Dank u, Voorzitter.

04:59:53

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van Zoelen heeft nog een vraag aan u.

04:59:56

De heer Van Zoelen: Ik vraag me af wat voor kopje de PVV heeft gelezen?

04:59:58

De heer Van Zoelen: Ik vraag me af welk kopje de PVV heeft gelezen, want zo'n soort pleidooi hadden we dus willen voorkomen door in algemene termen dat kopje radicalisering en extremisme te omschrijven. Zoals ik het zie, staat dit er allemaal niet in. Ik heb niets

gelezen over boerenprotesten en alles wat mevrouw Blauw noemt, dus ik vraag mij af waar zij dit vandaan haalt. Dan vraag ik mij af van, hoe kunnen wij dat dan nog algemener formuleren, zodat wij zulk soort pleidooien in de toekomst kunnen voorkomen?

05:00:27

Voorzitter: Mevrouw Blauw, wilt er daar nog op reageren?

05:00:29

Mevrouw Blauw: Ja, zeker, ik snap niet helemaal waar de Partij voor de Dieren het over heeft, want er staat gewoon boerenprotesten, die staat onder het kopje radicalisering. Daar staat ook genoemd de anderhalvemetermaatschappij. Vindt de Partij voor de Dieren het niet normaal dat onder radicalisering, ook moslimextremisme en wat we allemaal zien wat er in Europa gebeurt, dat dit benoemd wordt. Waarom benoemd een gemeente Groningen dit niet? Dat kan toch gewoon.

05:00:52

Voorzitter: Misschien dat de burgemeester ons straks in zijn beantwoording hier helderheid over kan geven wat daar precies staat. Wie mag ik het woord geven voor de woordvoering? Mevrouw Wijnja, wil u nog? Ja, gaat uw gang.

05:01:06

Mevrouw Wijnja: Uiteraard wil ik dat. Dank u wel, Voorzitter. Allereerst zou ik graag willen aansluiten bij de laatste oproep van de heer Dijk. Kijk, wij zijn het normaalgesproken niet met de SP eens over hoe om te gaan met de jaarwisseling. Bij het laatste debat hierover heb ik echter een oproep gedaan om wel met een plan te komen over hoe je dan Oud en Nieuw gaat vieren. De ontwikkelingen die de heer Dijk schetst en hoe het met mensen gaat zie ik namelijk ook en de risico's die dat oplevert ook, maar los daarvan moet je ook met elkaar nadenken over wat is dan een alternatief? Volgens mij is het heel goed om op tijd te beginnen om met elkaar daarover te spreken. We hebben op vele momenten de kans om over het veiligheidsbeleid te praten, dus een aantal dingen gaat binnenkort ook nog terugkomen. Ik wil iets zeggen over hetzelfde onderdeel als waar mevrouw Blauw net iets over gezegd heeft. Het zal u misschien niet verbazen dat ik daar iets heel anders over ga zeggen, namelijk het volgende. Ik ga er gewoonte van maken om te citeren uit de begroting, maar ik wilde dat nu toch even doen. Er staat namelijk: "De bredere aanpak van rechts-extremisme, links-extremisme, klimaatactivisme en polariserende en anti-overheidsbewegingen staat nog in de kinderschoenen. Tegelijk zien we dat onzekerheid die onder meer gepaard gaat met de COVID-19 crisis polariserend werkt. We weten dat bepaalde groeperingen welvaren bij vormen van chaos en onzekerheid". Dan bij wat gaan we doen het komende jaar staat: "Het ontwikkelen van een handelingskader waarmee het vergroten van de weerbaarheid en veerkracht van individuen en de samenleving centraal staat". Daar hebben wij het een tijdje over gehad, omdat we zien dat er sprake is in onze samenleving van een heleboel dingen tegelijk hebben. We zien zowel in onze eigen omgeving, nationaal, maar ook op wereldschaal heel veel dingen in hele korte tijd gebeuren, polarisatie, heel veel onzekerheid voor mensen, ontwikkelingen rondom nepnieuws, nieuwsbubbels en een heel snel afnemend vertrouwen in instituties. Wij zien dat als een grote bedreiging voor ook de democratie, niet alleen de veiligheid. De vraag die dus bij ons speelde was: overstijgt dit niet het veiligheidsdomein? Dit wordt namelijk eigenlijk alleen maar genoemd in deze paragraaf en zien we verder nergens terug, maar is dit niet één van

de grote vraagstukken die speelt de komende tijd. Een vraagstuk waar we ook met elkaar een antwoord op moeten formuleren om ervoor te zorgen dat we de samenleving een beetje bij elkaar houden. Onze vraag is dus samenvattend: vraagt dat niet om een veel uitgebreider antwoord van ons allemaal, maar ook van het college met voornemens en plannen? Dat is onze vraag aan de burgemeester.

05:03:43

Voorzitter: Dank u wel, dan geef ik als laatste het woord aan de heer Mellies van 100% Groningen.

05:03:47

De heer Mellies : Dank u wel, Voorzitter. De laatste alweer?

05:03:50

Voorzitter: Nee, sorry ik heb niet goed geteld. De heer Bolle van het CDA, wil straks ook nog iets zeggen, dus voorlaatste.

05:03:56

De heer Mellies : Wat gaan we snel. Dank u wel, Voorzitter. Voor 100% Groningen staat leefbaarheid voorop. Onze inwoners moeten kunnen opgroeien, studeren, werken en genieten in een woonwijk die aantrekkelijk, maar ook vooral veilig is. Dat is nog best een opgave, want vooral de omliggende wijken lijken regelmatig te kampen met problematische jeugdgroepen. Volgens de begroting zijn het er slechts vijf, meende ik, maar we denken dat daar sprake is een andere definitie dan op de kranten misschien gaan behouden. Daarin wordt echter juist het verschil gemaakt in deze gemeente en dat willen we niet anders dan toejuichen. Het Groninger model om problematische jeugdgroepen op te breken voordat het een kritische massa wordt en de vlam in de pan komt, lijkt ons bij uitstek een goede en ook een slimme inzet. We vragen ons wel af of dat alleen het onveiligheidsgevoel voldoende weg zal nemen. Dat 19 procent van de respondenten aangeeft zich vaak onveilig te voelen is nog altijd ontzettend veel te noemen. We zijn daarmee zeker niet de gemeente waar dit onveiligheidsgevoel het hoogst is, maar voor 100% Groningen is het wel een hele belangrijke maatstaf voor de zorgen die onze inwoners klaarblijkelijk hebben. Aan de burgemeester, ook de vraag: is het reëel om eens stil te staan bij de totstandkoming van zo'n onveiligheidsgevoel en of we meer kunnen doen om dat, ik benadruk het even, dat gevoel te verbeteren. Gaat het bijvoorbeeld om de **figuring** van het straatbeeld of is het een gebrek aan zichtbaarheid wat de politie allemaal doet? Verder, Voorzitter, het valt ons op dat er genoeg wordt gesproken over de aanpak en getallen rondom softdrugs, maar we lezen eigenlijk niets specifiek over de hardere middelen. Hoe staat het eigenlijk in de gemeente met het gebruik van en handel in harddrugs? Is de vondst van een drugslab redelijk in de buurt, in Lucaswolde, een reden tot zorg dat het noorden dan toch te maken gaat krijgen met drugsproductie? Waarom wordt er zo weinig over gemeld, terwijl we weten dat 'toen uitgaan nog heel gewoon was' je niet ver hoefde te kijken om iemand te vinden die onder invloed was. Volgens 100% Groningen blijft het van uiterst belang om in te zetten op voorkomen door goede voorlichting en te faciliteren dat als er drugs worden gebruikt dit anoniem en zonder poespas getest kan worden. Misschien blijkt het relevant om te kijken naar een initiatief als een safezone in het uitgaansgebied. De heer Duit haalde het al aan als een nachstadhuis, vergelijkbaar, omdat te huisvesten. Een reactie daarop wordt ook op prijs gesteld. Dank u wel.

05:06:19

Voorzitter: Dank u wel voor de bijdrage, meneer Mellies. Meneer Bolle, ik heb de luisteraars iets belooft, u gaat ook iets vertellen.

05:06:26

De heer Bolle: Ja, dat gaat kort worden, Voorzitter. Wat betreft het coffeeshop experiment wil ik nogmaals benadrukken dat we niet meedoen als het Rijk niet volledig de kosten dekt. Het vuurwerkverbod landelijk lijkt mij ook een goede zaak, gezien de druk die er nu op de ziekenhuizen is. Het lijkt me wel een lastig verhaal, als dat landelijk niet ingevoerd wordt, dat we dan lokaal gaan afwijken. Ik zie niet in hoe we dat zouden moeten doen, qua handhaving. Voor de radicalisering wil ik me eigenlijk wel aansluiten bij mevrouw Wijnja. Volgens mij is dit stuk namelijk een heel erg afgewogen stuk, wat de heer Van Zoelen ook zei, waarin van links tot rechts juist al die extreme groepen worden benoemd en er wordt niemand uitgesloten of voorgetrokken in dit verhaal. Ik denk inderdaad dat het breder is dan een veiligheidsvraagstuk, alleen op zichzelf kan een veiligheidsvraagstuk ook zijn het ondermijnen van de democratie natuurlijk. Ja, verder nog complimenten voor de burgemeester, die ook voor de hele jonge inwoners van de stad een hele preventieve aanpak heeft voor jeugdcriminaliteit.

05:07:36

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag van mevrouw Blauw.

05:07:43

Mevrouw Blauw: Ja, ik ga er toch nog even op reageren dat had ik net ook eigenlijk bij mevrouw Wijnja willen doen. Moslim-extremisme dat speelt nu heel erg in europa en ik vind dat toch wel iets, het is niet een ver-van-ons-bed-show, dus ik vind dat toch eigenlijk wel belangrijk dat dat benoemd wordt. Dat is niet dat er een groep uitgesloten wordt of iets in die trant, maar het is gewoon belangrijk dat het genoemd worden, want het is best wel een gevaar voor onze veiligheid en democratie.

05:08:12

De heer Bolle: Nee, zeker, ik denk niet dat er veel mensen zijn in deze zaal die dat zullen ontkennen. Alleen in dit geval, mevrouw Blauw had het over de boerenprotesten, dat zie ik in dit stukje niet terug. Het kan best zijn dat dat in een ander stukje wel genoemd is.

05:08:23

Mevrouw Blauw: Het staat er wel.

05:08:26

De heer Bolle: Nou, dan kijken we naar een ander stukje tekst. Dat kan.

05:08:30

Voorzitter: Goed dan heeft u, als ik het goed heb allemaal het woord kunnen voeren. Dan kijk ik even naar de burgemeester, heeft u behoefte aan een schorsing voordat u over gaat tot de beantwoording? Nee. Dan vooraf, er is één vraag gesteld door de VVD ook aan de burgemeester in de hoedanigheid als chef van de veiligheidsregio. Ik zou willen voorstellen om dat even uit elkaar te trekken en die vraag voor het laatst te bewaren. Of als eerste doen, maar dat het niet door elkaar loopt. Precies. Goed, dan gaan we naar de burgemeester voor de beantwoording.

Burgemeester Schuiling: Het is niet helemaal mijn stijl, maar ik zal vanwege de tijd proberen zo staccato mogelijk op de afzonderlijke vragen in te gaan en niet in een wat uitvoeriger samenhangend betoog. Ik zal toch proberen wel samenhangende antwoorden te geven overigens. De eerste vraag ging over mensenhandel. Mensenhandel heeft, denk ik, twee aspecten. In de eerste plaats de prostitutie en u heeft in de tekst kunnen lezen dat dat een omvangrijk onderdeel is van de mensenhandel. Één op de vier gevallen die ons bekend is, heeft daarmee te maken. Daar wordt op dadervolging ingezet, maar ook op slachtofferhulp. Binnen de gemeente hebben we een aandachtsfunctionaris mensenhandel en vier gemeentelijk toezichthouders voor mensenhandel en prostitutie. Er is dus een behoorlijke inzet op. De andere kant van mensenhandel is de arbeidsuitbuiting. Dat is ook al een lang fenomeen en ook vrij hardnekkig, wat zich niet beperkt tot de gemeente Groningen, maar ook in onze regio zit, zoals in de Eemshaven en in de kassen. Daar heeft onder andere Emile Roemer recent weer wat aandacht op gezet. Dat is wel een punt van de mensenhandel waar we de komende tijd extra aandacht aan zullen moeten geven. Dat is wat mij betreft dus nog niet goed belicht. Over de vraag of er voldoende capaciteit is op het punt van de handhaving is het antwoord, maar dat is de heer Bushoff bekend natuurlijk: nee. We hebben echter nog heel veel andere prioriteiten in de gemeente, waar ook aan moet worden voldaan. We proberen wel, zeker in de huidige tijd, de krachten te bundelen in onze regio door de toezichthouders en handhavers te bundelen in een poule en zo effectief mogelijk waar dan ook in onze regio in te zetten. Zodra er een incident is, zoals we deze tijd vrij veelvuldig inderdaad meemaken, dan vergt dat gelijk een enorme capaciteit. Het escalatiemodel voldoet. We waren er eerder mee dan in de aanwijzing van de minister en ik kan u zeggen dat het eigenlijk wel redelijk goed voldoet, maar er zijn wel momenten waarop we handjes tekortkomen. De. Er is een aantal vragen gesteld over het experiment met de coffeshops. Het uitgangspunt blijft dat dat een gesloten financiering is. Met andere woorden, het moet binnen de bedragen worden opgelost, die we daar daar vanuit het Rijk voor krijgen. Wat er gaat gebeuren met drugspanden kan ik niet voorspellen, maar is wel nadrukkelijk onderdeel van de bespreking. Over het cameratoezicht heb ik met de raad, althans een deel daarvan, afgesproken dat wij daar over nog een separaat gesprek voeren. Morgen heb ik daar de voorbereiding voor en dan kom ik naar u terug met een voorstel hoe we daarover van gedachten zouden kunnen wisselen. Met cameratoezicht, nogmaals, gaat het mij niet om de repressieve kant verder ernstig te versterken. Het gaat mij om het kunnen volgen van betogers of het kunnen volgen van een evenement. De veiligheid van mensen die bij een evenement of een demonstratie zijn betrokken goed te kunnen borgen, maar ook voor de mensen die daar bij betrokken zijn in de zin van toezicht. Het is dus een veel breder vraagstuk waar we het over hebben. Het gaat niet alleen over veiligheid, het gaat er gewoon om dat je grote stromen mensen kunt volgen en dat je daar crowd-management op kunt toepassen, op zodanige wijze dat de veiligheid zo goed mogelijk geborgd is. Dat doen wij in deze gemeente, met een oplopend aantal bijeenkomsten van evenementen tot demonstraties, eigenlijk op een manier die in 1990 nog verantwoord was, maar niet anno 2021. Ik kom daar dus op terug en dan kunnen we daar verder over praten wat wijsheid is in de huidige tijd. Over het vuurwerkverbod heb ik mijn uitspraken gedaan, ook afgelopen maandag in het veiligheidsberaad erop aangedrongen dat dat door alle burgemeesters werd omarmd. Dat is ook gebeurd, ook anderen hadden die oproep. Ik ben

wel van oordeel dat op het moment dat de kamer het kabinet niet zou oproepen om dat vuurwerkverbod landelijk in te gaan voeren dat we dan een verplaatsing van het vraagstuk hebben. Dan blijf ik er nog steeds voor, maar dan moet ik wel met de politie heel goed gaan kijken van wat gebeurt er. Er vinden namelijk nu al veel grenscontacten plaats, zowel aan de Belgische als aan de Duitse kant, om alvast maar flink wat vuurwerk in te slaan. Of het nu siervuurwerk is of anderszins, dus we krijgen daar gewoon met een handhavingsvraag te maken. Hoe zeer ik ook begrijp dat mensen zeggen, ik vind het eigenlijk wel leuk om paar vuurpijlen af te steken rond de jaarwisseling, we moeten het gewoon dit jaar dan maar eens een keer niet doen. Ik heb de oproep verstaan vanuit de raad om ook met een alternatief te komen. Dat is op dit moment in wording. Ik kom daar ook op terug. Vorig jaar hebben we met een delegatie uit de gemeenteraad gesproken over hoe gaan wij het Oud en Nieuw in. Daar hebben we goed over gesproken. Vervolgens kwam er een mist opzetten, waardoor al onze goede voornemens voor het nieuwe jaar gelijk al de bodem in werden geslagen. Ik wil dat echter wel herhalen en bij daarbij zal ik dus ook de oproep van de heer Dijk betrekken. Ik moet u wel zeggen dat elk leuk initiatief wat we op dat punt hebben om voor de jongeren wat te doen elke 14 dagen na de persconferentie weer bij de handen is afgebroken. Laten we gewoon deze maand gebruiken en wilt u ook uw creativiteit in de fracties aanwenden om met voorstellen te komen. Ik ben het namelijk helemaal eens met iedereen die zegt: jongens, het is niet alleen repressie, we moeten ook kijken wat we aan de preventieve kant kunnen doen. Er is door een aantal van u gesproken over de veiligheid in de binnenstad. Op dat punt, met name ook als het gaat om het veilig uitgaan van vrouwen, is er een projectgroep. Het is natuurlijk allemaal nu zo anders dat dat niet de voortgang heeft. Bovendien moeten we andere prioriteiten stellen, maar er is een projectgroep, er zijn opleidingen voor barpersoneel om daarop te letten en er wordt ook met studenten gesproken op dat vlak, dus ik denk dat het goed is om in het voorjaar dat initiatief weer op te pakken. Ik ben ook zeer benieuwd naar de initiatieven van uit de raad zelf, waar mevrouw Wijnja over sprak en ook de heer Duit graag bij zou willen aansluiten. Dat werd hem ook nog toegestaan. Het supportersproject dat had echt zijn langste tijd gehad, dat voegde weinig toe. We zitten nu natuurlijk in een hele rare tijd, waarin dat eigenlijk ook niet meer zo vreselijk actueel is. Er werd door FC Groningen een andere vorm gekozen. Die vorm die leek te voldoen, maar is eigenlijk niet goed uit de startblokken gekomen, vanwege het feit dat de hele voetbalcompetitie een andere wending heeft gekregen. Dan de vraag van de heer Van Zoelen over de cybercriminaliteit. We hebben daar in de bijeenkomst aan het begin van dit seizoen over gesproken. Morgen heb ik daar ook weer een video-conferentie over. We moeten daar echt extra op gaan inzetten. Het is een hele venijnige vorm van criminaliteit met grote maatschappelijke gevolgen. Het vertrouwen in het systeem wordt daarmee ondergraven en er worden hele jonge mensen geronseld om zich daarbij in te zetten. Daar heeft u het één en ander over gehoord bij die bijeenkomst en het wordt een nieuw punt van aandacht, althans er is al heel veel aandacht voor, maar het moet wel verder versterkt worden. U heeft de officier van justitie daarover gehoord en ook van de kant van de politie gehoord, hoe venijnig die vorm van criminaliteit is. We zien, wonderlijk genoeg, ook in deze tijd, een enorme afname van de high impact crimes, zoals we dat noemen, maar we zien tegelijkertijd een enorme opleving van de cybercriminaliteit. Eenzame jonge mensen zitten op een zolderkamertje, om dat beeld maar eventjes te gaan gebruiken, en die hebben daar makkelijk toegang tot deze vorm van criminaliteit en daar hebben we dus een opleving van

op dit moment. Dan tot slot, denk ik, in deze rol, de opmerking van mevrouw Wijnia in combinatie met de opmerking van mevrouw Blauw en enkele anderen hier in de commissie. Dat gaat dan even over radicalisering, extremisme en polarisatie. Het heeft twee kanten. In de eerste plaats zien wij bij een aantal demonstraties en maatschappelijke uitingen, ook rond de hele COVID momenteel dat er als het ware een soort blaasbalg in komt, niet alleen via social media, maar ook in andere vormen, waarbij je eigenlijk denkt: waar komt dat nou precies vandaan? Welke krachten zitten daarachter om de rechtstaat te ondermijnen en om daar een geweldsspectrum bij te kiezen wat gewoon eigenlijk ongekend is en ook bewoordingen te uiten of handelingen bij te verrichten waarvan je denkt, wat is hier eigenlijk aan de hand? Dat is de ene kant dat is echt puur repressief en dat is ook de kant van inlichtingen om erachter te komen welke krachten daar bezig zijn. Ik denk dat we onze naïviteit een klein beetje moeten opgeven op dat punt: het is allemaal niet zo onschuldig dat het alleen maar een paar mensen zijn die daar uitingen doen op social media, waar andere dan gevoelig voor blijken. Het wordt wel degelijk aangestuurd. Dat is de ene kant. De andere kant is, ik denk dat mevrouw Wijnja daar vooral op doelt: hoe kan het toch dat in onze samenleving heel veel mensen er in de afgelopen jaren fors op vooruit zijn gegaan, maar dat er een hele grote groep is die zich totaal niet gehoord voelt? Ik begrijp heel goed dat menig akkerbouwer, landbouwer, enzovoorts, zegt: moet je eens kijken waar ik allemaal mee geconfronteerd ben geweest in de afgelopen jaren en waar sta ik nu eigenlijk? Dat geldt niet alleen voor hen dat geldt voor heel veel andere groepen. Er is gewoon een hele grote groep in onze samenleving, die voelt zich gewoon miskend, die voelt zich helemaal niet begrepen. Het voert op dit moment te ver om daar een breedvoerige beschouwing aan te wijden, maar ik vind wel dat er reden is om toch nog eens even goed in te zoomen op de vraag of wij dit soort groepen in onze samenleving ook hebben. Ik ken het antwoord wel. Het antwoord is: ja. Er zijn gewoon hele groepen aan wie een groot deel van de welvaartsvooruitgang totaal is voorbijgegaan. Die voelen zich niet gehoord, voelen zich miskend en daar, denk ik, moeten wij ons ook iets van aantrekken en beter naar luisteren. Dan de vraag van de heer Mellies, dat is de laatste vraag die ik wil beantwoorden en dat gaat over het veiligheidsgevoel -

05:22:00

Voorzitter: Voordat u dat gaat doen, heeft mevrouw Wijnja nog een vraag aan u. Of een reactie.

05:22:04

Mevrouw Wijnja: Ja, ik wilde daar nog wel even op aanvullen, want wat de burgemeester daar zegt over groepen die zich miskend voelen, dat was inderdaad een deel van mijn betoog. Het andere is eigenlijk iets breder en dat is waarom ik het hier nu aanstip en is dat er nog veel meer dingen spelen. We zien dat nu rond de verkiezingen, maar we zien dat in deze COVID-crisis ook dat door de invloed van internet, door social media, door hoe er met nieuws wordt omgegaan, hoe er met kennis wordt omgegaan, er zitten eigenlijk allemaal dingen bij elkaar die maken dat het heel erg chaotisch en onoverzichtelijk wordt is. Mijn pleidooi zou vooral zijn: ik zou graag een manier willen vinden waar we met elkaar van gedachten kunnen wisselen over dát vraagstuk, wat volgens ons groter is dan alleen maar een veiligheidsvraagstuk. Het element wat de burgemeester hier noemt is daar volgens mij onderdeel van, maar mijn punt was vooral: volgens mij is dat een heel breed vraagstuk, maar wel een heel fundamenteel vraagstuk. Dat zou dus mijn oproep zijn.

05:23:02

Burgemeester Schuiling: Ja, daar zijn we het over eens. Ik denk dat de vraag eigenlijk is: hoe kan het dat op het moment dat er in de samenleving iets gebeurt en sommige mensen dat vuurtje gaan opstoken, bepaalde groepen zich gaan verenigen, waarvan je eigenlijk denkt wat hebben die nu onderling met elkaar te maken? Wat ze met elkaar te maken hebben, is dat ze heel gevoelig zijn voor het wantrouwen, de onrust en het ongenoegen wat er is. Dat komt ergens vandaan en ik ben graag bereid daar nog eens op een ander tijdstip verder met u over te praten. We moeten daar toch nog eens een keer, misschien met hulp van de universiteit, goed naar kijken hoe we toch kunnen proberen zoveel mogelijk van die mensen te bereiken. Mijn laatste vraag, en dan zet ik dus even een andere pet op, gaat over de vraag van mevrouw Jacobs over de brandweerkazerne in Haren. Het is zo dat -

05:24:03

Voorzitter: Sorry, ik val u nog even in de rede, u had meneer Mellies ook iets beloofd voordat u naar deze toe ging. U wilde reageren op de vraag van de heer Mellies over onveiligheidsgevoel, geloof ik.

05:24:16

Burgemeester Schuiling: Het onveiligheidsgevoel. Ik denk dat we daar veel aan proberen te doen. Aan de ene kant door WIJ en door de signalen uit onze samenleving goed op te vangen en zo goed mogelijk te ondervangen. In de tweede plaats door ten aanzien van de specifieke groepen, ik heb net mensenhandel genoemd, maar voor jeugdgroepen hebben we dat natuurlijk ook, een aantal toezichthouders speciaal vrij te maken die al alleen daarmee bezig zijn. Verder door wijkagenten in te zetten en door zo dicht mogelijk op de buurten en dorpen in onze gemeente te zijn. Dan de laatste opmerking, dat gaat dan even over de veiligheidsregio. Het is zo dat het hele functioneren van de brandweer, met name ook de preventieve kant daarin, aan grote veranderingen onderhevig is. De brandweer krijgt langzamerhand, ook door betere kennis, maar ook door betere middelen, een andere rol in onze samenleving. Het is ook veel ingewikkelder werk geworden dan alleen het bestrijden van een brand of een ongeval of het tegengaan daarvan. Het is helemaal aan de preventieve kant. Dat heeft binnen de veiligheidsregio de vraag opgeworpen of in alle omstandigheden de brandweerkazernes zoals die traditioneel werden gebouwd, in deze vorm weer moeten worden gebouwd. Daarop is het antwoord: nee, dat hoeft niet in die vorm. Tegelijkertijd blijft echter eigenlijk onomstotelijk overeind staan dat er in Haren wel een adequate voorziening moet zijn. Daar was men ook al heel ver mee en daar was men eigenlijk ook al een hele lange tijd mee bezig, temeer ook omdat het op geen enkele wijze meer aan de arbo-voorzieningen voldoet. Afgelopen donderdag zijn we als veiligheidsregio een dag aan het nadenken geweest over de vraag: welke rol krijgt de brandweer in onze samenleving en hoe kunnen we dat werk intelligenter inrichten? Eén ding is daarbij echter onomstreden, dat we zowel in Baflo waar de kazerne ook on-hold is gezet, als in Haren wel een voorziening nodig hebben, vanwege de repressieve kant. Hoe dat precies vorm krijgt dat weten we nog niet helemaal, maar de brandweercommandant heeft gisteravond wel aan de vrijwilligers kunnen laten weten dat er een voorziening in Haren komt. Dat geldt ook voor Baflo en wij zullen dus over de exacte vormgeving daarvan, als veiligheidsregio, nog de komende tijd besluiten moeten nemen. We hebben dus wel het verhaal naar voren getrokken, omdat we ook schatplichtig zijn aan de beloftes die we hebben gedaan aan de vrijwilligers in die twee

onderdelen van de brandweer. Voorzitter, het is een beetje onbevredigend natuurlijk, maar ik heb geprobeerd zo veel mogelijk vragen te beantwoorden op deze wijze.

05:27:39

Voorzitter: Volgens mij is dat goed gelukt, want ik zie niemand die daar nog aanvullende vragen over zou willen stellen. Dat wil ik u bedanken voor uw bijdrage en dan gaan wij naar het tweede deel van van deze vergadering. Er volgt een klein changement met inachtneming van alle regelgeving rondom. Mondkapjes op.

05:28:26

Voorzitter: Goed, terwijl wethouder De Rook onderweg is om naast mij te komen zitten, wil ik alvast vertellen dat wij nu gaan spreken over de programma's elf tot en met 14 de paragrafen één, drie zes, acht en negen plus het financieel beleid van de gemeente Groningen. We gaan het ook hebben over een aantal raadsvoorstellen. Dat zijn bijvoorbeeld belastingtarieven, maar ook de harmonisatie van de Marktverordening, de reacties op de motie logiesbelasting en de voortgangsrapportage. Tenslotte, de Septembercirculaire zal u ook nog iets over kunnen zeggen. Het zijn raadsvoorstel die u allemaal ontvangen heeft en hier is ook een verzoek geweest van het college aan de commissie om u uit te spreken over de logiesbelasting. Dan moet ik even kijken wat er precies op mijn papier staat: het college wil graag van u weten of u de uitvoering wilt geven aan één van de genoemde opties. Dat zou u hier kunnen uitspreken, als u dat wilt. Goed, we zijn dus nu bij het tweede gedeelte van de avond aangekomen. U heeft vijf minuten spreektijd per fractie en voor het college geldt 20 minuten spreektijd.

05:29:30

Voorzitter: Wie mag ik als eerste het woord geven of heeft u nog een vraag over de orde vooraf, meneer Bolle? Nee, oké. U kijkt een beetje bedenkelijk, maar nee. Gewoon, prima. Ik laat u gewoon. Ja, helemaal goed. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Been van GroenLinks.

05:29:54

De heer Been: Als dat mag van de vergaderorde -

05:29:56

Voorzitter: Goed om nog te zeggen dat online nog steeds aanwezig zijn meneer Mellies en mevrouw Blauw en dat mevrouw Wijnja inmiddels is vertrokken. Ja, gaat uw gang.

05:30:04

De heer Been: Ja, dank u wel, Voorzitter. Voor ons ligt een mooie maar onzekere begroting. Mooi omdat het college goed uitvoering geeft aan de uitspraak van de raad bij het voorjaarsdebat om nu niet te gaan bezuinigen, maar juist om de investeringsagenda overeind te houden. Onzeker, omdat we niet precies weten wat de gevolgen van corona zullen zijn voor 2021. Daarom kiest het college er voor de effecten van corona buiten de begroting te laten. GroenLinks kan het college hier goed in volgen, maar ook de accountant wijst erop dat het dan komend jaar echt belangrijk is om veel aandacht te besteden aan de voortgangsrapportages. Ik hoop dat we dit dan ook gaan doen, want die willen nog wel eens conform op de agenda komen te staan. Het is naast de coronaperikelen -

05:30:42

De heer Been: Ik val u even in de reden, want de heer Bolle heeft een vraag aan u.

05:30:44

De heer Bolle: Ja, ik keek weer bedenkelijk. Die voortgangsrapportages, daar is er één van en de tweede bespreken we nu samen met de begroting. Ik vind het op zich een goed pleidooi van de heer Been om dat voldoende aandacht te geven, maar dat zou er dan maar eentje kunnen zijn, want de volgende bespreken we bij het opstellen van de begroting van 2022. Of ziet de heer Been een ander proces voor ogen?

05:31:11

De heer Been: Volgens mij hebben we er nog één in het voorjaar die eraan zit te komen, ja. Volgens mij moet dat in ieder geval een hele belangrijke worden, maar wellicht dat de heer Bolle straks een voorstel gaat doen, dat proef ik een beetje, om er nog één extra toe te voegen. Volgens mij is die ene in ieder geval goed, maar laten we die dan ook echt bespreken. Ik ga door met mijn woordvoering. Het is naast de coronaperikelen wel echt schrijnend om te lezen dat de financiering vanuit het Rijk nog steeds structureel te laag is. Er zijn opnieuw tekorten op de jeugdzorg, de BUIG en de WMO, die moeten worden aangevuld. In totaal leggen we daar jaarlijks nu veertig miljoen euro op bij en dat maakt het echt ingewikkeld om de grote opgave van deze tijd aan te pakken, maar ook om basale dienstverlening richting inwoners op peil te houden. Dan even kort over gebiedsgericht werken. Met inwoners is de gemeenteraad dit jaar in gesprek gegaan over specifiek deze begroting en daaruit kwamen goede ideeën voort. We doen dit graag nogmaals. We zijn ook benieuwd hoe de rest van de raad daar tegen aan kijkt. Eén ding kwam in dat gesprek met de raad regelmatig naar voren: er is brede waardering voor de gebiedsteams, maar er is ook het gevoel dat die gebiedsteams misschien nog wel iets meer zouden kunnen betekenen. Zowel in het organiseren van participatie bij grote projecten, maar ook bij het ondersteunen van inwonersinitiatieven die wat ingewikkelder en structureler zijn dan bijvoorbeeld een extra bankje neerzetten in de wijk, zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening in de wijk organiseren. Daar zouden die gebiedsteams eventueel ook een rol kunnen krijgen. Zou het misschien een idee zijn, vraag ik aan de wethouder, om te experimenteren met het breder en actiever ondersteunen vanuit de gebiedsteams. Zou het niet een goed idee zijn om de gebiedsteams, die hun wijken goed kennen, een stevige rol te geven in dat proces van het versterken van de sociale basis, wat we net hebben opgestart, Graag een reactie. Dan naar de tarievennota voor komend jaar. Ik dank het college voor weer een overzichtelijke discussienotitie over dit keer de logiesbelasting. Fijn om te zien dat het mogelijk is om toch op basis van gebied te differentiëren. Zo kunnen we accommodaties in het buitengebied toch nog een ander tarief laten hanteren. Ook de voor- en nadelen van een belasting naar overnachtingsprijsklasse zijn goed uiteengezet. GroenLinks heeft die allemaal gelezen en is voorstander van een systeem met twee of drie prijsklassen om ervoor te zorgen dat die logiesbelasting niet een te groot onderdeel gaat uitmaken van de totale overnachtingsprijs. Tenslotte een vraag over de harmonisatie van de leges in die tarievennota. Wat opvalt bij het lezen van die tarievennota is dat die harmonisatie nogal wat voeten in aarde heeft gehad, het is ongeveer de helft van het hele stuk. Alle keuzes die daarin gemaakt zijn, zijn eigenlijk prima te volgen, maar onder de streep blijkt dan dat de opbrengst op sommige vlakken, dan kijken we vooral naar de omgevingsvergunning, dan toch flink lager is. De kostendekkendheid van de leges en titels één en twee was de afgelopen jaren ook steevast ruim 100 procent, soms zelfs een keer 116 procent en die daalt in deze begroting naar 93

procent. Mijn vraag aan de wethouder is of dit een politieke keuze is geweest, of dat nu eenmaal de uitkomst is van de berekeningen in het kader van de harmonisatie. Dank u wel.

05:34:05

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk van de SP.

05:34:10

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Na de crisis van 2008 was er veel te hard en veel te veel bezuinigd. Zo veel en hard dat onze samenleving onnodig veel pijn en schade was aangericht, maar ook onze economie heeft hierdoor langer schade geleden en zoals bij elke crisis vergrootte ook deze crisis de ongelijkheid. De sociaaleconomische gezondheidsverschillen waren al onacceptabel groot. Een Groninger uit De Hoogte leeft gemiddeld zeven jaar korter en 15 jaar in slechtere gezondheid dan iemand uit de Herewegbuurt. Ik kan u zeggen, ik woon zelf in de Herewegbuurt. Dat was al zo, dat grote verschil, maar ook het coronavirus treft ons niet allemaal op een gelijke manier. Het vergroot de bestaande tweedeling juist. Mensen uit lagere sociale economische klasse hebben 60 procent meer kans om te overlijden aan het coronavirus en dat blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek en het Amsterdam Universitair Medisch Centrum. In antwoorden op de schriftelijke vragen van de SP hierover stelt het college dat dit onderzoek gewoon veralgemeniseerd kan worden voor het hele land. Daarom geeft ze aan dat ze niet het UMCG, de GGD en de RUG wil oproepen om een vergelijkbaar onderzoek uit te voeren, want deze resultaten spreken voor zich en zouden ook voor Groningen gelden. Mensen met een lager inkomen hebben vaker een slechtere startgezondheid, werken buitenshuis en bijvoorbeeld in de zorg of de schoonmaak en wonen vaker in ongezonde, slecht onderhouden woningen, bijvoorbeeld met schimmel. De beslissingen die wij hier en nu nemen hebben grote invloed op mensen hun leven en onze Groninger samenleving. Juist daarom vindt de SP het onverantwoord dat dit college afwacht. Afwacht als een bang hertje dat verstijft in de koplampen van een vrachtwagen zitten kijken. Afwacht waar het Rijk mee komt en wat het wel of niet wil gaan compenseren. Afwacht met een grote coronabuffer in haar begroting. Afwacht terwijl actie juist nu zo nodig is. In tegenstelling tot wat de heer Been beweert, zal ik nu een aantal voorstellen doen die wel degelijk vooruitlopen op de gevolgen die corona zal hebben op met name lagere sociaaleconomische klassen. Daarom moeten we de tarieven van WarmteStad gaan verlagen. Twee lockdowns hebben het energieverbruik verhoogd van mensen die over het algemeen vaker thuis zijn. We zien ook dat bijvoorbeeld bij huurders in Selwerd, maar ook bewoners van de Grunobuurt, eerder vragen van de Partij van de Arbeid en D66, dat die kosten van WarmteStad hoger zijn uitgevallen dan dat mensen daarvoor hadden. Onacceptabel. Isoleer meer woningen. Er is behoefte aan het isoleren van woningen. Nog steeds iedere dag, iedere week, krijg ik meldingen van huurders die in tochtige woningen zitten, waar hun kinderen gewoon in de slaapkamer ziek worden van schimmels. Daar lopen we ontzettend achter. Dat zijn de mensen die 60 procent meer kans hebben om te overlijden aan het coronavirus. Zo hard kan het zijn. Stop met speculatie van vastgoed en voorkom leegstand. We hebben ontzettend veel leegstand in de binnenstad. Het loopt weer op dat komt door de economische gevolgen van deze coronacrisis. Dat mag niet. Er mag niet gespeculeerd worden op die leegstand, als we weten dat mensen in ongezonde woningen leven, op zoek zijn naar een woning en daardoor in een te kleine woning leven of niets

kunnen vinden en moeten thuis blijven wonen. Daarom moet er een de anti-leegstandsverordening komen. Begin met het legen van meer ondergrondse containers. Doe dat vaker en haal het grof vuil vaker op. Mensen zijn meer thuis, maken meer schoon in hun huis en gaan meer dingen weggooien. We zien het op straten. Ook deze foto's van bewoners komen bij de SP-fractie steeds meer binnen dat er bij wordt gezet en dat de containers overlopen. Wat van ons allemaal is, ik dank de heer Bolle daarvoor, ik hoop dat u het artikel heeft gelezen in het Dagblad vanochtend, wat van ons allemaal is dat mag niet failliet gaan. Maak als gemeente duidelijk dat buurtspeeltuinverenigingen, sportverenigingen, dat we die niet failliet laten gaan. Bij problemen niet wachten op geld van het Rijk, maar verstrek nu een voorschot waar dat nodig is. Schoonmakers in gemeentelijke dienst nemen. Ik heb werkelijk waar de slechtste presentatie gekregen vorige week. Welke dag was het vorige week, woensdag? Het was verschrikkelijk. Het was het oude neoliberale verhaal nog een keer. Vindt u het gek dat als je de schoonmaak uitbesteedt dat bedrijven daar beter van worden, dat het voor de gemeente goedkoper is, dat het Rijk btw-opbrengsten heeft en dat het voor schoonmakers slecht is? Laten we dat eens voor de grap omdraaien: laten we het goedmaken voor schoonmakers, een beetje meer gaan bijbetalen als gemeente en inderdaad dat het Rijk winstderving heeft en dat het bedrijf ook winstderving heeft. So What? Verdubbel het budget voor Basisbanen. In 2019 wordt er twee en een halve ton uitgegeven, voor 2020 tot 2022 700.000 euro voor 40 Basisbanen. Wat de SP betreft, verdubbelen we dat. Ook hier zien we een reactie op vragen van de SP vanochtend -

05:39:01

Voorzitter: Meneer Dijk, kunt u tot een afronding komen?

05:39:06

De heer Dijk: Dat er wordt afgewacht op het Rijk. Ik kan zo een heleboel dingen blijven opsommen, maar zoals ik in het begin van mijn bijdrage al duidelijk maakte, hebben de beslissingen die hier en nu genomen worden, grote invloed op mensen hun leven en onze Groningse samenleving. Dat maakt dat deze coalitie nu kleur moet gaan bekennen. Of apathisch afwachten of aanvallende acties zoals een goede linksbuiten zou betamen.

05:39:33

Voorzitter: Dank u wel. Er is een vraag van de heer Been.

05:39:38

De heer Been: Sorry, ik dacht dat de heer Bolle van het CDA eerst was. Ja, ik luister hier naar dit gloedvolle betoog van de heer Dijk van de SP, zoals hij dat zo goed kan, maar u maakt wel echt een karikatuur van deze begroting en de inzet van dit college van de afgelopen maanden. In deze begroting zit zeven ton structureel voor het aanpakken van schuldhulpverlening, het structureel verbeteren van hoe wij dat doen. Deze wethouder komt met miljoenensteun voor culturele instellingen. Belastingen worden uitgesteld of geheel kwijtgescholden, is een fonds voor nieuwe economische projecten. Er worden in moordend tempo allemaal nieuwe laptops geregeld. De heer Dijk vindt het blijkbaar allemaal niet genoeg, maar zeg dan dat het allemaal niet genoeg is. Zeg dan niet dat dit college helemaal niets doet. Wat ik graag van de heer Dijk wil weten, want de heer Dijk is heel goed in z'n wensenlijstje op tafel leggen, maar op het moment dat het aankomt op ... Ik zal hem niet eens vragen wát het kost, want die vraag is misschien te simpel en hoe hij dat gaat

betalen dan, maar wat kost het? Wat kost dat plan van u om meer woningen te isoleren? Dit is de financiële commissie, die over deze begroting gaat. Wat kost dat plan van u?

05:40:38

De heer Dijk: Voorzitter, er was ooit een goede regel van linkse partijen in deze gemeenteraad en ook een christelijke partij, het was de ChristenUnie en die zeiden: het streven naar een weerstandsvermogen van 100 procent is zeer arbitrair. U heeft ervoor gekozen om met D66 in zee te gaan, om dat punt van die 100 procent -

05:40:55

De heer Been: Meneer Dijk, ik vraag u niet waar u het van gaat betalen, ik vraag: hoeveel het kost?

05:40:59

De heer Dijk: Ik wil het rijtje wel even oplezen. Ik heb gezegd, er komt nog zeven en een halve ton bij Basisbanen -

05:41:03

Voorzitter: Meneer Dijk, ik val u in de reden.

05:41:04

De heer Dijk: Nee, maar ik kan het doen, hoor, geen enkel probleem.

05:41:07

Voorzitter: Dat begrijp ik, maar u gaat het niet doen. Ik begrijp dat u het kan.

05:41:10

De heer Dijk: Maar ik accepteer eigenlijk deze ... Ik accepteer 'm wel, maar hij is onterecht, want bij ieder punt wat u nu probeert te maken, weet u dat bij iedereen begroting die er is mijn partij altijd met een dekking komt. Altijd. Daar hebben we vorige keer zelfs nog lof voor gekregen van de wethouder van financiën, dat de SP dat in ieder geval doet. Dat is niet uw dekking dat komt, omdat wij het dan u misschien lastig maken, omdat u van D66 niet het weerstandsvermogen mag verlagen, maar dan had u voor een andere coalitie moeten kiezen.

05:41:38

Voorzitter: Heeft de heer van Zoelen nog een prangende vraag, want we zijn wel door de spreektijd van de Dijk heen, dus graag heel kort.

05:41:43

De heer Van Zoelen: Ja, ik heb nog wel een prangende vraag, want ik de heer Dijk noemt een heel indrukwekkend rijtje, waar ik het grotendeels mee eens bent. Er is echter één afwezige en dat is de huren, die heeft de heer Dijk niet gezegd. Wat vindt u daarvan? Moet de gemeente niet ook gaan inzetten, om bijvoorbeeld de huren van de sociale woningbouw stil te leggen. We zien nu ook in de horeca dat de ondernemers het daar moeilijk hebben en dat in al die tijd de vaste lasten hetzelfde zijn gebleven.

05:42:11

De heer Dijk: Laat ik heel kort antwoord geven, voorzitter: ja. U kunt straks een voorstel van mij krijgen.

05:42:18

Voorzitter: Dank u wel. Wie voor de woordvoering? De heer Van der Laan.

05:42:23

De heer Van der Laan: Ja, dank u wel, Voorzitter. Het programma dienstverlening. Ik citeer even uit het uit de begroting: "We willen in al onze contacten als gemeente herkenbaar een open zijn. In onze communicatie laten we meer de burger aan het woord. We maken politieke keuzes zichtbaar en belichten plannen ook vanuit burgerperspectief". Deze ambitie gaat nog wel eens mank bij het afwijken van bestemmingsplannen of werkzaamheden in de fysieke leefomgeving. De Stadspartij ziet meer in het actief communiceren met onze inwoners, door bijvoorbeeld huis aan huis inwoners te informeren. Dat zou moeten gebeuren. Te vaak zien we dat het misgaat en worden excuses of gelegenheidsargumenten gezocht, achteraf. Hier zullen we volgende week een motie voor indienen. Kort over het Noordelijk Belastingkantoor. Positief dat de wethouder een half jaar geleden een stuk positiever was over het Noordelijk Belastingkantoor. De vraag is: zet deze trend zich voort en worden ook al actief nieuwe gemeenten geworven om deel te nemen aan het Noordelijk Belastingkantoor? Graag even een reactie. Dan zien we bij programma 12 gebiedsgericht werken dat ten opzichte van de begroting van 2020 de lasten met elf komma acht miljoen zijn toegenomen. Die afwijking wordt vooral veroorzaakt door een lager saldo van nog te realiseren bezuinigingen van vier komma twee miljoen euro. Ja, dat staat er allemaal een beetje plastisch. Wellicht kan de wethouder daar nog een toelichting op geven of dan bezuinigingen wel of niet gehaald worden of in mindere mate gehaald worden? Graag hier even een reactie op of die eigen bezuinigingstaakstelling wel of niet behaald gaat worden. Ja, het kan natuurlijk niet ontbreken, maar we zien helaas ook dit jaar weer een flinke stijging van de onroerendezaakbelasting van 87 naar 94 miljoen euro in 2021. Dat betekent wederom een lastenverzwaring van zeven miljoen euro. Voor een klein deel zit het in volumestijging, zoals gezegd wordt, maar voor een belangrijk deel zit het toch weer in de verhoging van de ozb-belasting. Dat betekent dat dit college nu ongeveer in twee jaar tijd op, even afhankelijk van de woningwaardestijging, zo'n 25 procent ozb-stijging heeft laten zien. Dat belooft weinig goeds. Vandaag hebben we de provincie al gefeliciteerd met binnenkort het behalen van de eerste plek van motorrijtuigenbelasting, maar dat is natuurlijk een beetje cynisch bedoelt. De gemeente Groningen staat wellicht volgend jaar bovenaan, waar het gaat om de hoogste lokale lasten van Nederland. Dat vinden wij ernstig, zeker in een gemeente met relatief lage inkomens, waarbij de meeste mensen wonen in een huis, niet omdat dat een investering is, maar gewoon om daarin te wonen en niet als een soort melkkoe van de gemeente Groningen. Dat lijkt het steeds meer te worden. Ik herhaal het nog een keer: 25 procent dit college. Dat is dan nog plusminus, het kan ook richting de 30 procent gaan, wanneer een bepaalde woning aanmerkelijk meer is gestegen. In januari zal het COELO daar de nieuwe rangorde over duidelijk maken, maar wij kennen helaas de uitslag al. Kortom, dit college legt de rekening eenzijdig bij de burgers neer en de Stadspartij blijft dan ook van mening dat de keuzes voor grote onttrekkingen uit reserves ook niet verstandig zijn, door dit en vorige colleges. Dat blijkt nu ook weer met de coronacrisis, want we kunnen naar Den Haag wijzen dat ze niet genoeg betalen, maar voor wat betreft de coronacrisis is Den Haag toch behoorlijk ruimhartig geweest tot het compenseren van de gemiste parkeergelden aan toe. Dat mag ook wel een keer gezegd worden. Daarom is het ook beter om ambities een keer te schrappen en eigen taakstellingen en bezuinigingen ook

te gaan halen. De inflatie zal volgens de Nederlandsche Bank ver onder de voorspelling van anderhalf procent blijven in 2021 en toch kiest het college voor indexering van de tarieven. Is het niet beter om ook wat betreft de indexering een keer rekening te houden met de coronacrisis, omdat ook hier dan weer de lasten eenzijdig bij de burgers worden neergelegd? Dan hebben we ook kritisch gekeken naar het accountantsrapport. Die zegt ook een aantal verstandige dingen, onder andere een belangrijke kanttekening dat derhalve en ik citeer: "In 2024 nog meer dan 50 procent sprake is van een zacht weerstandsvermogen". Dan schrijft de accountant terecht: dit is een risico. Wellicht kan de wethouder daar ook iets over zeggen hoe hij kijkt naar dat zachte weerstandsvermogen voor 2024. Daar wilde ik het even bij laten, Voorzitter.

05:47:31

Voorzitter: Op de kop af, vijf minuten. Dank u wel. De heer Venhuizen, gaat uw gang. Dan gaan we daarna naar de heer Duit.

05:47:38

De heer Venhuizen: Ja, dank u wel, Voorzitter. D66 zegt al langer dat de gemeente niet alles kan en zoals mijn collega Benjamins bij de voorbespreking zei: "We hebben de afgelopen periode echt al botje bij botje moeten leggen". Ik moest dat even opzoeken, maar dat betekent dus dat alle programma's, alle organisatie-onderdelen echt wel iets hebben moeten bijdragen en dat was niet fijn -

05:47:57

Voorzitter: Ik heb net moeten googelen hoe dat spelletje in elkaar zat, dat Student en Stad speelt.

05:48:01

De heer Venhuizen: In ieder geval fijn dat er nu eindelijk wat ruimte lijkt te ontstaan. Bij het voorjaarsdebat hebben we gezegd, wat voor overheid willen we zijn. Toen hebben we genoemd dat wat ons betreft de fundamenten zijn: gezondheid, onderwijs en cultuur. Terecht dat daar nu toch in wordt geïnvesteerd, in deze lastige situatie. Wij denken dat dit zo veel mogelijk gelijke kansen kan opleveren. Natuurlijk hebben wij zorgen over de nettoschuldquote en inderdaad, de heer Dijk, over de hoogte van het weerstandsvermogen in het meerjarenbeeld. U heeft waarschijnlijk ook wel gezien dat dat daalt de komende jaren en we moeten nog maar zien hoe in 2024 de zaken ervoor staan. Onze inzet was -

05:48:35

De heer Dijk: Voorzitter? Er was een tijd toen zat D66 met de SP in een coalitie toen bliezen we een tram af en nu rijden er mooie elektrische bussen door de stad heen. Niets mis mee, beste besluit ooit genomen in deze gemeenteraad zo ongeveer. Het zou echt een supergoed besluit zijn, als u nu kiest voor deze crisis. Ik noemde net wie de slachtoffers daar het meeste van zijn. Als u ook gewoon zou zeggen: weet je, dat streven naar 100 procent weerstandsvermogen is helemaal niet nodig, we zitten in een crisis, we moeten nu naast mensen staan. Zo'n overheid willen wij zijn of zegt D66: nee, het gaat ons alleen om cultuur?

05:49:07

De heer Venhuizen: Voorzitter, zoals ik net zei, de komende jaren daalt het weerstandsvermogen ook ernstig, dus we moeten nog maar zien of we dat in 2024 weer op peil weten te brengen. Op dit moment investeren we en onze inzet was en blijft, dat zal ook

de komende periode nodig zijn namelijk, om de balans tussen investeren én ook een gezonde financiële huishouding te optimaliseren. Over de begroting delen wij de zorgen natuurlijk over de coronarisico's en dat allemaal.

05:49:29

Voorzitter: Meneer Bolle wil nog even iets vragen.

05:49:31

De heer Bolle: Ja, ik vroeg me af hoe D66 dat dan denkt te gaan optimaliseren, die balans die u net schetst. Het college zegt er namelijk iets over, de schulden zijn heel hoog, maar zegt vervolgens: ja, daar kunnen we eigenlijk niet zoveel aan doen de komende tijd om dat naar beneden te krijgen. D66 heeft daar wel ideeën bij hoe dat zou moeten?

05:49:55

De heer Venhuizen: Het zit ook in deze begroting natuurlijk dat we toch weten te investeren in deze lastige situatie op die gebieden die ik net noemde: gezondheid, onderwijs en cultuur. Het is inderdaad een lastige situatie om nog veel meer geld uit te trekken, omdat we nog zo ontzettend veel risico's lopen, dus dat ja.

05:50:11

De heer Bolle: Ja, Voorzitter, als je zegt, we willen die risico's minimaliseren en een optimale balans vinden tussen een gezonde financiële huishouding en blijven investeren dan kijk je nu naar de begroting en dan zie je dat het eigenlijk alleen maar investeren is en dat we nergens op weg gaan naar een gezonde financiële situatie. Ik ben een beetje benieuwd waar D66 de kansen ziet voor die gezonde financiële situatie?

05:50:37

De heer Venhuizen: Het streven is ook om in 2024 weer richting dat 100 procent weerstandsvermogen te gaan, dus dat is ons streven en een gezonde financiële situatie. Toch moeten we echter de komende jaren investeren, dus zal het iets moeten dalen. We zijn eigenlijk, wil ik zeggen, trots dat we op dit moment grote bezuinigingen en aanvullende lastenverhogingen weten te vermijden. Een paar kleine puntjes nog -

05:51:00

Voorzitter: De heer Van der Laan wil daar graag iets over zeggen.

05:51:04

De heer Van der Laan: Ja, voorzitter, grote lastenverhoging kunnen vermijden, maar hoe legt u dat uit in Haren als het gaat bijvoorbeeld om afschaffing van Diftar in combinatie met huizenprijzenstijging. Ik noemde het al, dit college is verantwoordelijk voor 25 procent ozb-stijging. Hoe kunt u dat met droge ogen beweren?

05:51:22

De heer Venhuizen: Wij kijken naar de hele stad Groningen en op dit moment, we hebben natuurlijk de afgelopen jaren een paar lastige beslissingen moeten nemen, maar op dit moment kunnen wij grote bezuinigingen en aanvullende lastenverzwaring vermijden over de hele linie gezien.

05:51:32

De heer Van der Laan: Voorzitter, de gemeente is iets groter dan de stad Groningen, maar nogmaals, hoe kunt u met droge ogen beweren dat er geen sprake is van lastenstijging?

05:51:41

De heer Venhuizen: In individuele gevallen kan het inderdaad misschien, zoals net al genoemd werd, vervelend zijn voor sommige mensen in Haren of Ten Boer, maar over de hele linie zoals ik net zei. Ik had nog een paar andere puntjes. In het stuk staat genoemd dat de gemeente werkt met een normenkader data-ethiek. Heel interessant, daar willen we eigenlijk meer van weten en hebben we ook nog meer vragen over. Misschien ook wat suggesties voor wat expliciete kaders, maar we komen nog terug op dit thema. Iets anders, de thuiswerksituatie van het personeel wordt genoemd. We vinden dat daar goed in geïnvesteerd moet worden en dus ook terecht dat dat genoemd staat in het kader van goed werkgeverschap van de gemeente. De vraag die net nog gesteld is over logiesbelasting. We hebben op dit moment geen voorkeur. We wachten de moties af, want wij hoorden ook voorstellen voor zowel gebiedsdifferentiatie als prijsklasse. Ik weet eigenlijk niet of dit mogelijk is, ik dacht dat het of of was, dus we horen graag hoe het college daar naar kijkt. Dank u wel, Voorzitter.

05:52:35

Voorzitter: Meneer Dijk, heeft u nog een prangende vraag?

05:52:39

De heer Dijk: Buiten de constatering dat ongeveer alle huurders per afgelopen juli een stevige lastenverzwaring hebben gekregen, laten we die niet vergeten, zou ik D66 toch willen vragen om te reflecteren op de afgelopen jaren als het bijvoorbeeld gaat om risicovolle investeringen in de binnenstad. Ik las namelijk net ook weer dat er weer twee en een half honderd miljoen euro meer uit moet worden gegeven aan de binnenstad. Waarom heeft u dat de afgelopen jaren niet als een soort risico gezien en was dat zeg maar goedkoop geld, dat gingen we doen, was per se nodig? U bent er keer op keer door de oppositie met tegenbegrotingen geweest op die risico's en heeft gewoon uw kop in het zand gestoken daarvoor. Of heeft u daar een ander beeld, een andere reflectie op?

05:53:23

De heer Venhuizen: Ja, alle investeringen kennen risico's natuurlijk. Wij staan achter de investeringen in de binnenstad en op dit moment wil ik eigenlijk niet de binnenstad-discussie hier gaan voeren.

05:53:33

Voorzitter: Wie dan voor de woordvoering? Meneer Bolle. Oh, nee, sorry ik had al, ja. Nee, ik had u het woord beloofd, gaat uw gang.

05:53:41

De heer Duit: Helemaal goed, dank u wel, Voorzitter. Ja, ik begin een beetje hetzelfde als vanochtend, want door jaren van korten en wederom uitgestelde herijking van het gemeentefonds doen we, ons inziens, als gemeente op vele vlakken eigenlijk al het minimale en dat moet echt anders. Wat ons betreft moeten er dan ook veel meer druk komen op de Rijksoverheid, want we willen niet in dezelfde situatie belanden als de gemeente Stadskanaal, waar ze ogenschijnlijk niets anders konden doen dan een niet-sluitende begroting aan te leveren. Er is al aandacht voor tekorten, voornamelijk in het sociaal domein, maar men lijkt landelijk niet doordrongen van de ernst. De vraag is dan hoe het Rijk te doordringen van deze ernst. Ik kan me ergens wel voorstellen dat wij ons uitspreken, met

betrekking tot steun voor de gemeente Stadskanaal en hun keuze, en dat we op deze manier het probleem ook algemeen wederom aanhangig maken. Goed, dan over het weerstandsvermogen. Wat betreft het weerstandsvermogen, de keuze die het college hieromtrent maakt, vinden wij een bijzonder goede. Het weerstandsvermogen is er om in tijden dat het minder gaat klappen op te vangen. De komende tijd zullen veel meer mensen hun spaarpotje aan moeten gaan spreken. Dat geldt ook voor de gemeente. Daarmee kunnen we inwoners ontlasten. Wij staan dus achter de keuze van het college om de weerstandsratio voor de aankomende jaren omlaag te brengen. Voorzitter, als laatste, het viel ons op dat in de begroting dat inwoners van onze gemeente wat betreft 'gebruik maken van rijksregelingen' niet altijd hoog scoren. Wij begrijpen dat dat momenteel alleen meetbaar is op de rijksregelingen die als indicator in de begroting zijn opgenomen, bijvoorbeeld bewezen talent en cultuureducatie met kwaliteit, en dat er veel meer rijkssubsidies zijn, maar het geeft wel een indicatie. Het is altijd fijn als inwoners ook vanuit het Rijk ondersteund kunnen worden. Juist nu de gemeente zelf krap bij kas zit, is het fijn als inwoners goed gebruik kunnen maken van die rijkssubsidies, maar ze vooral ook weten te vinden. Ik wil het dan ook niet hebben over individuele rijkssubsidies, maar vooral over hoe wij in het algemeen als gemeente omgaan met rijkssubsidies. De vraag is of het college vindt dat wij rijkssubsidies genoeg onder de aandacht brengen van onze inwoners en de bedrijven die gevestigd zijn in onze gemeente. We hebben namelijk een prachtige pagina op de website van de gemeente, met alle subsidies die wij zelf uitgeven, maar subsidies van een andere overheidsinstanties zijn hier niet te vinden. Dat klinkt op zich logisch, maar onze inwoners zouden enorm geholpen kunnen worden met het samenbrengen van alle subsidies die men kan aanvragen in één totaaloverzicht. Gezien de hoeveelheid subsidies die er nu zijn, is dit niet even een kwestie van we planten ze daar neer. Aan de andere kant ziet het college mogelijkheden om subsidies inzichtelijker te maken voor onze inwoners en een aanzet te doen voor een duidelijke verwijzing naar welke subsidie waar te verkrijgen is? Juist in financieel zware tijden, kan men hier, zoals gezegd, erg mee geholpen zijn. Dan als laatste, ik zei net als laatste, maar nu echt als laatste. Nog even heel kort over de logiesbelasting. Wij zijn voor het tweetariefstelsel, voornamelijk in verband met de laagdrempeligheid van voornamelijk hostels.

05:56:34

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Bolle.

05:56:37

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik wilde beginnen met de tweede voortgangsrapportage, als dat mag? Die ziet er goed uit. In die zin dat we ten opzichte van die eerste voortgangsrapportage een inhaalslag maken met het verwachte resultaat. Voor een groot deel is dat natuurlijk het geld dat we van het Rijk hebben ontvangen, maar toch. Daarnaast is er ook een belangrijk onderdeel, en dat is dat de gemeente meer onroerendezaakbelasting binnenhaalt, omdat de WOZ toch een stuk hoger blijkt te zijn dan we verwacht hadden. Dan koersen we nu op een resultaat van ongeveer zestien miljoen. Dat is een heel erg voorzichtig resultaat en het college zegt dat het in principe alleen nog maar meer zou kunnen worden. Van die zestien miljoen is dan vervolgens weer ongeveer zes miljoen vrij besteedbaar en ook daar is eigenlijk al weer een deel van verdeeld, ongeveer drie miljoen. Wat in die voortgangsrapportage ook te lezen is dat er een nadeel is van vijf

miljoen aan hervormingen die niet lukken. Ik zou graag van de wethouder horen, hoe het toch kan dat we aan de ene kant zeggen, we begroten voorzichtig en dat we aan de andere kant dan toch weer zien dat we keer op keer die hervormingen niet halen, die we wel verwachten te halen als we ze inboeken. Dan een overstapje naar de begroting, want die ozb en dat btw-compensatiefonds zorgen voor een meevaller. Die meevaller, die wordt nu ingezet om het toekomstige rekeningresultaat, dat stukje flexibel begroten wat we in die vorige begroting hebben meegenomen, naar beneden te krijgen. Ja, ik ben eerlijk gezegd wat teleurgesteld in het college dat ze dit nu voorstellen. We namen vijf miljoen mee, omdat we zien dat er jaar in jaar uit resultaten zijn, gemiddeld over de laatste zeven jaar is dat ongeveer 28 miljoen euro per jaar. Nu verwachten we 16, wat misschien nog meer kan worden. Die post flexibel begroten was ook meegenomen om uiteindelijk de lucht die in programma's zit, om de lucht uit die begroting te drukken en dus per programma te kijken waar zou het naar beneden komen? Nu zien we dat dat bedrag al weer naar beneden wordt bijgehaald zonder dat die lucht die in die programma's zit wordt weggeduwd. Kan het college dus aan mijn fractie aangeven waarom hiervoor gekozen is, want met die meevaller van de ozb en de hogere WOZ die structureel is, had je er ook voor kunnen kiezen om bijvoorbeeld de hondenbelasting af te schaffen. Waarbij ik me ook afvraag, als daar een meerderheid is die zegt dat het een onrechtvaardige belasting is, waarom die dan ook nog eens geïndexeerd wordt? Daarmee wordt het geld wat we straks moeten vinden om het af te schaffen alleen maar hoger. Goed dat we een reactie van de accountant hebben op onze begroting. Dat is natuurlijk wel een technische reactie vooral. Evengoed stippen ze een paar belangrijke punten aan, zoals de stand van de reserves. Ja, vooropgesteld: het is nu niet het moment om te bezuinigen, maar we zullen die reserves wel moeten gaan aanvullen. Dat staat wel in de meerjarenbegroting, maar dat is dan weer net in een nieuwe collegeperiode en ondertussen lenen we maar raak. Die schuldquote en nu ook die netto schuldquote, dus die gecorrigeerde die staan op rood. Geld lenen kost geld. Nu misschien niet zoveel omdat die rente laag is, maar dat geld moet wel allemaal terug betaald worden.

06:00:00

De heer Bolle : -betaald worden en de streefwaarde voor die quote is honderdtwintig procent, maar we zitten nu ruim boven de honderddertig voor meerdere jaren. Dat is op zich geen nieuws, begrijp me niet verkeerd, maar de gemeente heeft hoge schulden en een lage solvabiliteit. En toch gaan we met alles gewoon door alsof er niks aan de hand is. Ik zie ook nergens terug hoe we dan weer onder die honderddertig komen, laat staan dat we naar die streefwaarde van honderdtwintig procent gaan. Dus hopelijk kan de wethouder nu dan wel aangeven, hoe hij van plan is om toch op termijn naar die streefwaarde te gaan. Verder begrijp ik-

06:00:34

Voorzitter : De heer Bolle, ik val u even in de rede. U heeft een vraag van de heer Van der Laan.

06:00:39

De heer Van der Laan : Ja Voorzitter, dank. Een goede analyse van het CDA. Het blijft onze partij een beetje onduidelijk hoe het CDA nu kijkt tegen de derde OZB-verhoging van dit College? Zeven miljoen. Het CDA geeft een aantal keren aan dat dat prima is om de

begroting rond te krijgen, maar wellicht kan daar toch nog een wat scherpere toelichting op komen.

06:01:00

Voorzitter : De heer Bolle.

06:01:00

De heer Bolle : Volgens mij vonden we in ieder geval bij de vorige begroting die verhoging te hoog. Dit procent - die er nu in zit - had ik er ook niet ingezet, omdat je dus ook ziet dat we eigenlijk al een heleboel extra binnenhalen door alleen al een hogere WOZ-waarde. We zien doordat die druk zo hoog is op de woningmarkt, die WOZ- waarde ook maar zal blijven stijgen zodat je maar meer OZB-inkomsten binnen zou krijgen, ook al hou je het tarief gelijk. Betekent alleen wel dat de inwoners continu meer moeten betalen en daar niets meer voor terugkrijgen. Waar was ik?

06:01:43

Voorzitter : Zou u tot een afronding willen komen?

06:01:45

De heer Bolle : Ja, dat wil ik wel proberen. Ja, dat is dan het laatste puntje wat de heer Dijk ook maakte: ik snap dat we twaalfeneenhalf miljoen aan de kant zetten voor risico's, maar het lijkt mij – en ik hoop dat een aantal coalitiepartijen die nog niet aan het woord geweest zijn daarop kunnen reageren - echt een goed signaal als wij gemeentebreed kunnen zeggen dat wij sportverenigingen, buurthuizen dorpshuizen, echt onze sociale infrastructuur zekerheid kunnen bieden en voordat er een regeling vanuit Den Haag is, al tegen die mensen kunnen zeggen: "Maakt u zich niet druk. Wij bieden u zekerheid, wij nemen die onzekerheid op ons en wij gaan zelf wel kijken of we geld uit Den Haag krijgen. Maar wij willen ervoor zorgen dat u uw vrijwilligersbaantje met een gerust hart kunt blijven doen. Dat het dorpshuis kan blijven bestaan. Hoe wij dat geld vervolgens weer in Den Haag gaan halen, dat is ons probleem. Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken". Ik hoop dat de heer Bushoff daar straks nog op in kan gaan en misschien de heer Heemstra ook.

06:02:55

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, voor de woordvoering.

06:02:58

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u, Voorzitter. Het is een beetje jammer dat meneer Bolle niet geïnteresseerd is in mijn antwoord daarop, want ik zou nog graag willen zeggen dat ik dat pleidooi ook wel steun.

06:03:06

Voorzitter : Dat is ook de coalitiepartij.

06:03:11

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik ben vooral ook met meneer Bolle of de coalitiepartij met ons, van mening dat we juist deze sociale infrastructuur in ieder geval in stand moeten houden. Dus dat even vooraf. De financiële situatie van onze gemeente was al zorgelijk te noemen en dat is door de coronacrisis niet minder geworden. Dat is zelfs erger geworden. We weten nog niet precies wat corona ons gaat brengen in 2021 en daar zit nu juist het probleem. We moeten ons hier op voorbereiden in plaats van negeren dat er veel gevolgen kunnen zijn in

het volgend jaar. In maart werden we allemaal overvallen door de hevigheid van een pandemie, maar inmiddels hadden we ons toch kunnen voorbereiden. In hoeverre heeft het College zich daar behalve de twaalfenhalf miljoen ook verder op voorbereid, dan wel de keuze gemaakt om zich daar niet op voor te bereiden? Dan de financiën. Er moet mij toch van het hart dat we met z'n allen hebben geconstateerd dat de hondenbelasting in ieder geval niet de doelbelasting is, waar die ooit is voor bedoeld. We zijn met z'n allen van mening dat wij de hondenbelasting ook niet rechtvaardig vinden. Dan vraag ik me toch af waarom het College ervoor gekozen heeft om hier wederom geen oplossing voor te vinden. Dat klinkt ons in de oren alsof er onwil is om dit toch op te lossen. Ik ben opgevoed met het idee waar een wil is, is een weg. Dus ik wil graag van u weten of u inderdaad die wil niet heeft. Ook de OZB blijft flink doorstijgen. Daar ben ik het mee eens met de opmerking van de heer Van der Laan van de Stadspartij. De komende vier jaar worden er toch weer twintig miljoen meer inkomsten verwacht. Deze gemeente had [onhoorbaar] goed gebruik dat als de OZB opbrengsten zouden stijgen, dat de OZB belasting naar beneden zou gaan. Dat we dat de afgelopen twee keer niet hebben gedaan, verdriet mijn partij al zeer, maar we lijken daar toch mee door te gaan. Inmiddels staat, - wat meneer Van der Laan ook al memoreerde - onze gemeente op de tweede plek voor de lokale lastendruk. Dat is wat ons betreft geen plek om trots op zijn. Hoe ziet het College dat? Is het College trots om te stijgen naar de eerste plaats, of zou het College heel trots zijn om uit de top tien te vallen? Welke moeite wordt daarvoor gedaan? Wat wel bijzonder -

06:05:20

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, meneer Van der Laan wilt even reageren.

06:05:24

De heer Van der Laan : Voorzitter, de VVD-dames komt uit de mooie plek Haren. Kunt u eens een beeld schetsen hoeveel gezinnen daar extra gaan betalen volgend jaar door de afschaffing van Diftar en de gemiddelde stijging van OZB?

06:05:40

Mevrouw Jacobs-Setz: Afschaffing van Diftar kost ongeveer per gezin of per huishouden, één tot tweehonderd euro. Als je drie honden hebt, kost het je vijfhonderd euro. En als je leuk woont, dan komt er nog een aantal honderd euro's overheen is. Het is wel bijzonder dat er ook met de lokale heffingen geen rekening gehouden is met corona. Er wordt uitgegaan van een stijging in de opbrengsten van de parkeerbelasting en logiesbelasting bij een gelijkblijvend aantal overnachtingen. Kunt u dat uitleggen? Ik denk niet dat er ondernemers in de logiesbranche zijn die denken dat ze een gelijk aantal overnachtingen hebben als ze begroot hadden in 2020. Waarom doet de gemeente dit wel? Ten aanzien van de logiesbelastinggelden-

06:06:30

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, u heeft nog een interruptie. Dit keer van de heer Been.

06:06:33

De heer Been : Dit is ook een jaarlijks terugkerend fenomeen dat ik de VVD vraag waar ze dat dan in hemelsnaam uit gaan betalen. Want ik hoorde je én zorgen te hebben om de te hoge risico's die we wellicht niet kunnen afdekken met onze cijfers én te hoge lokale lasten én een hondenbelasting die afgeschaft zou moeten worden. Dan blijft er nog maar één ding

over: dat is zwaar bezuinigen met de opsomming die u nu al op tafel legt. Wat zijn dan de voorstellen van de VVD om nu op gaan te bezuinigen? Dat moet echt in de miljoenen lopen wilt u dit allemaal kunnen regelen.

06:07:03

Mevrouw Jacobs-Setz: Volgens mij heb ik helemaal niet gezegd wat ik niet wil. Ik heb het College om verduidelijking gevraagd over de plannen die ze hebben voorgelegd. Als u goed geluisterd heeft, heeft u dat ook gehoord. Ik heb gevraagd of het College van de tweede plek naar de eerste plek wil of uit de top tien wilt duiken. Ik heb niet gezegd wat ik met de lasten-

06:07:18

De heer Been : Dus u wilt de hondenbelasting helemaal niet afschaffen?

06:07:21

Mevrouw Jacobs-Setz: Dat heb ik niet gevraagd. Ik heb gevraagd of het onwil is dat het College niet met een voorstel komt om de hondenbelasting af te schaffen. Dat was mijn vraag.

06:07:28

De heer Been : En ik vraag aan de VVD: wil de VVD nu wel of niet de hondenbelasting afschaffen?

06:07:33

Mevrouw Jacobs-Setz: De VVD wil heel graag de hondenbelasting afschaffen.

06:07:36

De heer Been : Ben ik terug bij mijn eerste vraag: met die opsomming van net, hoe gaat u dat betalen?

06:07:43

Mevrouw Jacobs-Setz: De hondenbelasting, meneer Been, is de duurste belasting die er is. In ieder geval qua inning en qua opbrengsten. Maar u zult volgende week zien welke dekking wij daarvoor hebben.

06:07:53

Voorzitter : Gezien de tijd, zou u tot een afronding willen komen van uw woordvoering?

06:08:00

Mevrouw Jacobs-Setz: In de begroting is te lezen dat de verstrekking van het weerstandsvermogen een belangrijk aandachtspunt is. Dat sluit aan bij de doelstelling uit het coalitieakkoord. Het is ook wel bijzonder: in het coalitieakkoord staat dat de ratio weerstandsvermogen einde periode op honderd procent moet zijn. We lezen dat dat bereikt wordt in 2024. Ik hecht er toch aan om het College even te vertellen dat de nieuwe verkiezingen in maart 2022 zijn in plaats van in 2024. Maar dat had u vast wel geweten. Ik zal afronden. Ik ben ook geïnteresseerd in de vraag zoals meneer Bolle die had gesteld. Daar sluit ik me graag bij aan over de zorgelijke schuldquote en zijn vraag: hoe zorgen we dat deze schuldquota lager wordt? Tot zover.

06:08:43

Voorzitter : Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Bushoff.

06:08:47

De heer Bushoff : Ja dank u wel, Voorzitter. Tijdens het voorjaarsdebat geven we richting aan de begroting. De belangrijkste richting die de Partij van de Arbeid meegaf was gezamenlijker en eerlijker uit de crisis komen. Iedereen heeft namelijk recht op een fatsoenlijk bestaan, een betaalbare woning, liefdevolle zorg, een inkomen waar je op kunt rekenen, een vangnet voor als het tegenzit en kansen voor je kinderen. Daartoe hebben we ook verschillende voorstellen gedaan, waaronder - zoals al eerder gezegd - de Motie van de PvdA die breed gesteund wordt om niet te bezuinigen maar juist nu te blijven investeren. En dat doen we met deze begroting. Dat is cruciaal voor de economie en werkgelegenheid. En is ook nodig om de noden in de samenleving het hoofd te bieden. Tevens is er extra geld beschikbaar om mensen naar werk te begeleiden, te voorzien van inkomensondersteuning en onschuldige problematiek aan te pakken. We gaan door met de wijkvernieuwing en de motie van de PvdA om de verlengde schooldag een kansgelijkheid in het onderwijs te bevorderen, heeft ook z'n plaats in deze begroting gekregen. Voorzitter, dit alles is hard nodig omdat we alles op alles moeten zetten om eerlijker en gezamenlijker uit deze crisis te komen. Dan reageer ik ook eventjes op het stuk dat ik inderdaad gelezen heb van de heer Bolle en de heer Dijk. Op zich was een heel deel van wat ik heb gelezen mij uit het hart gegrepen. Ik vind dat je als overheid inderdaad in zo'n crisis actief moet handelen en ik denk dat we dat als gemeente wel degelijk doen. In tegenstelling tot andere gemeenten kiezen wij er niet voor om nogmaals heel diep het mes te zetten in allerlei uitgaven, maar juist onze uitgaven die belangrijk zijn voor de inwoners om door deze crisis heen te komen te continueren. Daarnaast zeten we ook op een aantal belangrijke punten nog een stapje extra. Dus ik deel de opvatting dat dit gemeentebestuur of deze coalitie afwachtend omgaat met deze coronacrisis en met de gevolgen daarvan niet. Ik ben het wel met u eens dat we er zorg voor moeten dragen dat de sociale infrastructuur overeind blijft. Dat pleidooi heeft de Partij van de Arbeid ook al eerder gehouden toen er de bezuinigingsrondes waren. Toen hebben we ook gezegd: het is cruciaal dat de gemeente alles op alles zet om juist bibliotheken, zwembaden, buurthuizen en dat soort zaken open te houden. Dat geldt voor de Partij van de Arbeid nog steeds. Dus op het moment dat deze onder druk staan - en die staan nu onder druk - dan vraagt de PvdA ook van het College om te kijken hoe je bijvoorbeeld deze buurthuizen kan ondersteunen. Dat hebben we echt een half jaar geleden al gedaan, toen naar voren kwam dat buurthuizen het financieel moeilijk hadden en-

06:10:58

Voorzitter : Meneer Bolle.

06:10:59

De heer Bolle : Ja dank u wel, Voorzitter. Kijk waar het volgens mij om gaat: zeker in het begin - maart - lag er vrij snel een pakket van het College waarin ze ondernemers gingen helpen. Waarin ze met cultuuroplossingen kwamen voor problemen die daar aan zaten te komen. Alleen wat je nu meer en meer ziet - zagen we vandaag ook weer - zie ik wethouder Jongman zitten die dan zegt: "Er was landelijk geld over. Dat gaan we nu inzetten om de huurinkomsten van de sportverenigingen te compenseren". Ik denk: dat is hartstikke mooi dat dat komt. Maar die verenigingen hadden dat al veel eerder willen weten. Je ziet het aankomen. Je verwacht dat het aankomt. Maar stel dat dat geld nu niet komt, dan moeten we wel bijna als gemeente zeggen: "Dat moeten we gaan doen". Want wat is het

alternatief? Als we het niet doen dan gaan die verenigingen kapot. Dus dat is het pleidooi: als je wacht en niet die zekerheid biedt, zitten die verenigingen in onzekerheid. En dan doen wij het netjes. Dan past het allemaal in onze begroting. Maar dan ligt er onzekerheid bij die sociale infrastructuur. En mijn pleidooi is en volgens mij ook van de heer Dijk: haal die onzekerheid daar weg. Zet die onzekerheid in onze begroting. Dat kost je niet direct wat geld. En als het wel wat geld kost, ja, er is geen alternatief, wat u zelf ook zegt.

06:12:18

Voorzitter : Uw punt is helder. De heer Bushoff.

06:12:20

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, drie dingen. In de eerste plaats denk ik dat de houding van dit College en ook van deze coalitie de afgelopen periode juist wel erop gericht is geweest, om deze sportverenigingen, om culturele instellingen en om de sociale infrastructuur te helpen. Dat ze er dus op kunnen rekenen dat wij er als gemeente voor hun zijn als het even kan. Als u zegt: "Die zekerheid hebben ze nu weer nodig en daar ontbreekt het nu nog te veel aan", dan wil ik met u kijken hoe we die zekerheid kunnen bieden aan deze verenigingen. Want ik ben ik met u eens: we hebben als gemeente geen alternatief op het moment dat er geen geld vanuit het Rijk zou komen en we niet willen dat alle buurthuizen of alle sportverenigingen in Groningen dicht zouden moeten of alle culturele verenigingen om zouden vallen. Dan moeten we ze inderdaad de helpende hand toesteken. Dat ben ik met u eens. Dus als we daar nog meer zekerheid in moeten bieden -terwijl ik denk dat we op zich dat perspectief de afgelopen periode wel degelijk hebben gegeven – dan wil ik daar natuurlijk met u naar kijken hoe we dat voor deze belangrijke infrastructuur kunnen doen. Daar zeg ik dan natuurlijk ook gelijk bij - en dan kom ik ook bij een tweede punt van de PvdA over de financiën - dat op het moment dat het slecht gaat met de gemeente of dat er een crisis is, moet je ook af en toe een beroep willen doen op je weerstandsvermogen. Dus dat zou dan wel de consequentie kunnen zijn: dat je af en toe wat meer geld uit het weerstandsvermogen haalt. Maar ik hoor dat de heer Bolle daar dan op zich wel toebereid is. Voorzitter, dat is op zich positief. Want ik denk - zoals ik net zei - dat het nodig is om als gemeente in tijden wanneer het financieel moeilijk is, af en toe een beroep te doen op je reserves. Uiteindelijk is je inhoudelijke agenda namelijk altijd leidend en niet zozeer de mooie financiële kerngetallen. Voorzitter-

06:14:06

Voorzitter : U gaat naar de afronding.

06:14:08

De heer Bushoff : Ik ga naar een afronding. Ik heb nog een paar-

06:14:10

Voorzitter : U krijgt nog een korte vraag van de heer Dijk.

06:14:15

De heer Dijk : Ja Voorzitter, ik dank de heer Bushoff voor het antwoord op de vraag die de heer Bolle - en mijn insziens ook namens mij - stelde. Je kan heel veel dingen niet voorspellen met corona. Maar dat geldt toch ook voor armoedevervoorzieningen bijvoorbeeld. Is de heer Bushoff het dan met mij eens - als we zien en weten dat dat dat groeit en we zien het aan de Voedselbank waar het aantal bezoekers toeneemt - dat je dat beter voor kan zijn,

dan dat je zometeen dat geld alsnog moet gaan uitgeven aan diepere schulden bij mensen? Het is niet voor niets dat de heer Bolle en ik precies deze twee dingen noemen: verenigingen en organisaties en sociale zekerheid van mensen.

06:14:57

Voorzitter : Uw vraag is helder.

06:14:59

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, zoals ik al aangaf denk ik dat wij als gemeente - en volgens mij laten we dat ook zien met deze begroting en de keuzes die we de afgelopen tijd hebben gemaakt - wel degelijk de mensen tegemoet komen die in de problemen komen door corona. Dus ik ben het met uw opvatting eens dat we daar alles aan moeten doen op die punten die u ook noemde. Dat doen we volgens mij voor een groot deel ook. Ik heb ook gezegd dat als wij op sommige punten aan de mensen en de sociale infrastructuur nog meer zekerheid kunnen bieden, u de Partij van de Arbeid aan uw zijde vindt om naar oplossingen te zoeken. Voorzitter, ik wil daar volgende week best nog wel wat meer over zeggen in het begrotingsdebat. Dan heb ik nog een paar concrete hele korte specifieke vragen.

06:15:37

Voorzitter : U heeft van mij nog tien seconden.

06:15:39

De heer Bushoff : Ja, dan ga ik heel kort door die vragen heen. Nog twee vragen dan, Voorzitter, de rest sla ik dan even over. De eerste vraag gaat over de dienstverlening van de gemeente Groningen. We horen als Partij van de Arbeid best wel vaak dat mensen een klacht indienen over bijvoorbeeld stoeptegels die omhoog komen of dat er iets anders mis is in hun directe leefomgeving en in de openbare ruimte. Dan krijgen ze weliswaar wel een bevestiging van de melding en de klacht die ze hebben gedaan, maar vervolgens wordt er of niets met die klacht gedaan of duurt het heel erg lang voordat er iets met die klacht wordt gedaan. Dan krijgen ze geen inhoudelijke terugkoppeling. Voorzitter, dat kan wat ons betreft beter. Zou het een suggestie kunnen zijn om mensen - nadat ze een klacht hebben ingediend of een melding hebben gemaakt - niet alleen een bevestiging te sturen maar ook in een inhoudelijk bericht sturen over wanneer ze kunnen verwachten dat er actie wordt ondernomen? Tot slot Voorzitter, bij de bedrijfsvoering staat nu dat wij minder beogen om minder lokaal in te kopen. Dat heb ik technisch nagevraagd. Dat snap ik allemaal. Klopt allemaal. Maar er staat ook dat wij beogen om bij een lager percentage van de aanbestedingen afspraken te maken over de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daar zijn ook een aantal inhoudelijke redeneringen voor, onder andere dat wij bijvoorbeeld meer opdrachten zouden kunnen voorbehouden aan sociale ondernemingen en dat telt dan niet meer bij de SROI.

06:17:04

Voorzitter : Meneer Bushoff, wilt u uw vraag stellen aan de wethouder.

06:17:06

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, ik kom tot mijn vraag. Er zijn een aantal inhoudelijke verklaringen voor. Maar het moet natuurlijk nooit zo zijn dat wij als gemeente zeggen: er zijn inhoudelijke redeneringen waarom dat percentage mogelijk lager zou kunnen zijn. Dus dat ontslaat ons van de verplichting om niet alles op alles te zetten om zoveel mogelijk bij onze

aanbestedingen te doen, om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Mijn vraag is dan ook-

06:17:36

Voorzitter : Ik geloof dat de heer De Rook inmiddels uw vraag al begrepen heeft.

06:17:40

De heer Bushoff : -of u dat wilt doen.

06:17:41

De heer De Rook : Voorzitter, ik heb de vraag niet helemaal goed-

06:17:43

De heer Dijk : Ik kan hem wel even herhalen anders.

06:17:45

De heer De Rook : Volgens mij kom ik eruit zo.

06:17:46

Voorzitter : Ja, volgens mij gaat dat lukken. Goed, wie dan voor de woordvoering. Ik zie aan mijn linkerkant meneer Van Zoelen en dan gaan we daarna naar de heer Heemstra.

06:17:58

De heer Van Zoelen : Ja, dank Voorzitter en ook dank voor de begroting waarbij gekozen is voor door blijven investeren. Dat is op zich ook wel een goede keuze, maar ik kan me ook vinden in de opmerkingen die gemaakt zijn. Dat we toch met een crisis te maken hebben en dat je de sociale infrastructuur overeind moet houden. En dan zie je toch te weinig terug in de begroting van hoe je dat opvangt. Her en der - zoals bij inkomstenondersteuning - zie je dat er wel rekening mee wordt gehouden. Maar bijvoorbeeld voor buurthuizen, ja, dat begrijp ik, daar moet je ook zorgen dat het overeind blijft. Ik ga nu even door met de programma's. Dienstverlening: we zien dat de gemeente vol inzet op digitalisering. Dat kan voor veel mensen handig zijn, maar ik krijgt ook de indruk dat er een groot digitaal formulier tussen de overheid en de burger worden aangelegd. Wij willen blijven benadrukken dat menselijk contact nog altijd de maat moet zijn en dat mensen met minder digitale vaardigheden ook goed geholpen moeten blijven. We hebben een vraag over de softwarelicenties.

06:18:48

Voorzitter : Meneer Van Zoelen, u heeft een vraag van de heer Bushoff.

06:18:51

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, ik ben eigenlijk even benieuwd of u concrete aanwijzingen heeft dat nu die sociale infrastructuur ook daadwerkelijk verdwijnt met deze begroting?

06:19:00

De heer Van Zoelen : Die verdwijnt niet. Die blijft hetzelfde zoals die is, maar we gaan zien dat die gaat veranderen. Daar gaan dingen in de maatschappij veranderen en we zien in de begroting te weinig erop inspelen en anticiperen van hoe je dat kan opvangen. Ik wil even, ja, is dat alles? Dan ga ik verder. We hebben vragen over de softwarelicenties. Er wordt veel gedigitaliseerd en op de kost van onderwijs [onhoorbaar] van die licenties zit zo'n zes ton per jaar. Zou het gebruik van bijvoorbeeld open source pakketten, deze kost voor de toekomst niet kunnen drukken? Dan gebiedsgericht werken. Er zijn ook wel opmerkingen

gemaakt door de heer Been. Ja, voor diverse stadsdelen is budget gereserveerd en dit werd voorheen ook in samenspraak met burgers besteed aan thema's die spelen in de gebieden. Onze vraag is, of ook volgend jaar in de crisis - als je niet bij elkaar kan zijn - dat of die burgerparticipatie ook nog voldoende tot stand komt? Ik sluit me aan bij de opmerkingen die zijn gemaakt over het weerstandsvermogen. Dat lijkt ons ook een goede keuze om daar nu in tijden van crisis uit te putten. Dan kom ik bij de belastingen en heffingen.

06:20:12

De heer Van Zoelen : Voordat u daarnaar toe gaat, wil ik even checken of mevrouw Blauw een vraag aan u heeft. Want ik zie hier digitaal een hand opgestoken.

06:20:22

De heer Van Zoelen : Voorzitter, dit gaat toch niet van mijn tijd af.

06:20:24

Voorzitter : Ik krijg geen reactie. Gaat u door met uw woordvoering.

06:20:28

De heer Van Zoelen : Dit duurde een halve minuut. Ja, oké, dan ga ik verder. We zien dat evenementen meer kostendekkend zijn gemaakt aan de hand van een Motie die wij daarover ook hebben ingediend. De kostendekkend is vanwege het toevoegen van meer categorie gestegen van zeventien naar achtentwintig procent. Dat is op zich al een goeie stap. Maar er is voornamelijk gekeken naar het aantal bezoekers, terwijl wij ook gevraagd hebben om te kijken naar de commerciële kant ofwel de opbrengsten van een evenement. Dus dat als een evenement winst maakt, zij dus meer een kostendekkend tarief gaan betalen. Wij vinden dit een gemiste kans. Wat wij ook een gemiste kans vinden, is de invoering van de reclamebelasting. Dat dat een jaar is uitgesteld. Het College had de gederfde inkomsten daarvan op honderdvijftigduizend euro begroot en wij stellen vraagtekens bij dit bedrag. Een gemeente van ongeveer een gelijke grootte als Almere, haalt daar wel een miljoen op. Daar zullen natuurlijk overlappings zijn met de precariobelasting. Maar ik heb technisch nagevraagd bij een ambtenaar waar dat bedrag van honderdvijftig duizend euro vandaan komt. Maar dat komt dan uit de hoge hoed van het College. Dat is wat je zelf kan bepalen, wat je daarmee wil ophalen. Wij denken dat dit een goede mogelijkheid is om bijvoorbeeld in te zetten - als we die invoeren die belasting - dekking voor de hondenbelasting. Wij willen daar ook met een voorstel komen: dat we via de reclameopbrengsten daarmee een dekking kunnen vinden om die hondenbelasting af te schaffen. Wat ons betreft kan de hondenbelasting wel toegepast worden, bijvoorbeeld om het handelen en fokken van dieren tegen te gaan. We hebben daarvoor samen eerder met andere partijen een Motie ingediend om het kenneltarief te verhogen en de opbrengsten daarvan ten goede laten komen aan de minima. Als we de reacties daarop zien van de kennelhouders op de brief van de gemeente die verstuurd is, zijn wij tot de conclusie gekomen dat hier alleen niet actieve fokkers of die niet meer bedrijfsmatig bezig zijn met fokken, daarop gereageerd hebben. Dus anders dan in de verordening in de clausule is geformuleerd. De belastingdienst gedoogd dat: als je een registratie bij de raad van beheer, dan krijg je een korting op de kennelbelasting of op de hondenbelasting in de vorm van het kenneltarief. Dit lijkt ons oneerlijk. Dus wij vinden het raar dat sommige mensen die drie of vier honden hebben wel de volle pond betalen, maar andere mensen - die toevallig in het verleden dan een fokker of een kennel hebben gehad - komen door de mazen van de wet

heen en die betalen dan een tarief van twee honden. Omdat wij niet willen stimuleren via de belasting om een korting te geven op de handel van diere, willen wij dat die clause of het kenneltarief uit de verordening geschrapt wordt, zodat iedereen in ieder geval voor dit komende jaar hetzelfde bedrag betaald voor een hond of het tarief. En dat we in de gaten houden wat dat extra oplevert en dat we dat alsnog inzetten voor ontlasting van de minima. Tot slot, logiesbelasting-

06:23:19

Voorzitter : U bent over uw spreektijd heen, dus graag kort.

06:23:21

De heer Van Zoelen : Ja, ik wil nog even reageren op de logiesbelasting. Wij hadden een eerdere Motie gezien. Wij zien graag een differentiatie op de voetafdruk, de ecologie en consumptie en we zien niet direct zoiets in een differentiatie op het gebied van tarifiëring of op prijsniveau.

06:23:39

Voorzitter : Dank daarvoor. Dan gaan we naar de heer Heemstra voor de woordvoering.

06:23:46

De heer Heemstra : Dank u wel. Voorzitter. Ja, het is duidelijk dat deze begroting tot stand gekomen is in onzekere en bijzondere tijden met grote financiële uitdagingen. Ondanks deze uitdaging willen we graag hoopvol vooruit blijven kijken. Wat onze fractie betreft, biedt deze begroting 2021 ook hoop en zijn we positief gestemd over de gemaakte keuzes. De fractie van de ChristenUnie vindt het namelijk belangrijk en ook noodzakelijk dat we blijven investeren, juist in deze tijd waarin sommige private partijen dat niet meer kunnen doen. Investeren bij voorkeur en ook waar nodig in onze kwetsbare inwoners, omdat die minder financiële en sociale mogelijkheden en buffers hebben om de crisis op te vangen. Bezuinigingen op het sociaal domein zijn dan ook onwenselijk vanwege mogelijk extra gevolgen zoals stress, gezondheidsklachten en schulden. Daarom leggen we opnieuw extra miljoenen bij op het sociale domein en zien we het sociaal domein als risico in het weerstandsvermogen onveranderd hoog terugkomen. Verder is het goed dat we geen nieuwe bezuinigingen of extra lastenverzwaringen voor onze inwoners aan hoeven kondigen. Vorig jaar hebben we dit wel moeten doen. Dat heeft ertoe geleid dat er nu een stevigere financiële basis ligt. Het begrote risico van twaalfenhalf miljoen met betrekking tot de effecten van de corona, laten zien dat er ook voor 2021 sprake is van grote onzekerheid en onduidelijkheid. Komt er een volgende golf. Komt er een lockdown? Komt er een vaccin? Hoelang gaat de crisis duren? Blijft het Rijk de tekorten vanwege de corona-effecten financieren en voor hoeveel en hoelang dan? Wat zijn naast de directe ook de indirecte effecten voor onze gemeente op de lange termijn? Veel vragen waar nog geen concrete antwoorden op zijn. Maar gelukkig zien we ook voorzichtig lichtpuntjes vanuit Den Haag. Ook de landelijke overheid heeft gekozen om te blijven investeren, en komen er in ieder geval incidenteel Rijksmiddelen ter beschikking. Dat is een mooie eerste stap, hopelijk op weg naar structurelere Rijksbijdragen voor het Sociaal Domein. De eerste signalen dat Den Haag de noden erkent die er spelen bij gemeenten, zijn zichtbaar. Alhoewel daarmee nog lang niet alle problemen opgelost zijn. En nu het weerstandsvermogen. Hoe robuust financieel weerbaar is onze gemeente? De financiële positie, staat al langer onder druk en is en blijft kwetsbaar. Daarbij is wat ons betreft het weerstandsvermogen uiteindelijk bedoeld

om deze risico's op te kunnen vangen. In crisistijden is het over het algemeen niet het moment om het weerstandsvermogen te verbeteren. De risico's - het nodige weerstandsvermogen - nemen toe. En de reserves, beschikbaar vermogen, neemt ook in 2021 af. Gelukkig zien we wel dat de ratio de komende jaren gaat verbeteren door onder andere noodzakelijke toename van de algemene reserve. Maar ook de netto schuldquote bevindt zich de komende jaren blijvend in de gevarenzone: de toenemende financieringsbehoefte in verband met financiering van nieuwe investeringen en ook de compensatie van de reserves die we nu inzetten voor de begroting. Dat heeft ook een negatief effect op onze solvabiliteit. En dan is versterking van de algemene reserve, voor wat ons betreft, noodzakelijk en heeft de komende jaren aandacht nodig. Nu we in 2021 tekorten aanvullen vanuit de reserve, moeten we bij gelijkblijvende risico's de voordelige saldo en meevallers goed bekijken of dat niet wenselijk is om deze dan in te zetten om de reserves te verbeteren. Waarbij we ons natuurlijk ook realiseren dat we dan een afweging moeten maken tussen het stutten van de corona-effecten bij onze inwoners - bijvoorbeeld meer mensen die gebruik moeten gaan maken van armoedemiddelen - en het verstevigen van onze eigen financiële positie. Meneer Heemstra, u heeft een interruptie van de heer Bolle en daarna van de heer Van der Laan.

06:27:19

De heer Bolle : Voorzitter, de heer Heemstra zegt: "We hebben de lasten niet verhoogd voor onze inwoners", maar de heer Heemstra kan volgens mij niet om het feit heen dat de opbrengsten van belastingen een stuk hoger zijn dan die we in de begroting van 2020 hebben begroot. In totaal is dat voor de gemeente zelf tien miljoen. We hebben hogere OZB-inkomsten. We hebben hogere roerende zaken inkomsten. We hebben hogere hondenbelastinginkomsten. We hebben hogere logiesbelastinginkomsten. We hebben hogere parkeerbelastinginkomsten. En daarnaast hebben we een hogere afvalstoffenheffing. Dus het kan misschien zo zijn dat u het idee heeft dat die één procent en die indexatie niet echt een lastenverhoging is, maar het is wel zo dat de lasten in de gemeente Groningen voor de inwoner volgend jaar echt wel een stuk hoger zijn dan het afgelopen jaar.

06:28:07

De heer Heemstra : Dat ben ik met u eens. Ik gebruikte daarom ook de woorden extra verzwaring. Dit zijn afspraken natuurlijk ook die we ook vorig jaar ingezet hebben in een indexatie waarbij de OZB heel regulier is.

06:28:17

Voorzitter : Dan gaan we naar de heer Van der Laan.

06:28:21

De heer Van der Laan : Ja dank u, Voorzitter. Gelukkig corrigeerde ChristenUnie zich tijdig voor wat betreft die lastenverhoging. Andere woorden die ons wel goed klonken: het toch aanwezig blijven en het belang inzien van het sociaal domein. Maar tegelijkertijd laat dit College ook zien dat er vooral in stenen wordt geïnvesteerd. Ja, nieuwe Oosterpoort, de draftbaan, een nieuwe binnenstad, dat zien wij toch allemaal als stenige investeringen. Hoe kijkt daar de ChristenUnie dan tegenaan als jullie keuzes moeten maken? Het sociaal domein in tijden van coronacrisis en toch ook maar doorgaan in het investeren van die stenen?

06:29:01

De heer Heemstra : Ik denk dat het heel duidelijk is dat we heel veel extra bijleggen in het sociaal domein. Maar dat het daarna ook belangrijk is dat we in onze stad blijven investeren. Dat heeft ook effect op de werkgelegenheid. We moeten ook onze inwoners aan het werk houden en het is ook belangrijk dat we straks op een goede manier uit deze crisis komen, wat ons betreft.

06:29:19

Voorzitter : Meneer Van der Laan, zou u de microfoon willen uitzetten? Ja, dank u wel.

06:29:22

De heer Van der Laan : Maar als u een keuze zou moeten maken, Voorzitter, als de ChristenUnie een keuze moet maken, waar ligt dan die keus?

06:29:27

De heer Heemstra : Ik denk dat we nu de keuze gemaakt hebben om extra bij te leggen in het domein - dat gaat echt om heel veel geld - en ook te investeren in de toekomst van onze stad. Dat is een combinatie en dat heeft te maken met investeren in plaats van bezuinigen.

06:29:41

Voorzitter : Meneer Heemstra, de spreektijd is inmiddels verstreken. Zou u tot een afronding willen komen van uw woordvoering?

06:29:45

De heer Heemstra : Ja, ik had nog een paar zinnen over de logiesbelasting. Onze fractie is ook voorstander van een differentiatie op prijsklasse en ook op differentiatie naar gebied. Met betrekking tot de tariefsdifferentiatie, zijn we blij met de uitwerking door het College. Rekening houdend met de complexiteit en de administratieve lasten, neigen wij naar het hanteren van twee klassen. Onze vraag aan het College is wel: of juist ook de kleine ondernemers meegenomen zijn in deze mogelijke differentiatie? Met andere woorden, wegen voor hen de lagere tarieven op tegen de extra administratieve last? Wij horen uit het contact wat wij hebben gehad met een aantal kleine ondernemers dat een keuze voor twee categorieën behapbaar is administratief. En een lager tarief van logiesbelasting voor buitengebieden doet wat ons betreft ook recht aan de andere dynamiek die daar geldt: daar wordt meer geconcurrereerd met omliggende gemeenten dan met de stad. De tarieven kunnen wat ons betreft dan ook afgestemd worden op de tarieven die de buurgemeenten hanteren. Dank u wel.

06:30:41

Voorzitter : Dank u wel, dan gaan wij naar mevrouw Blauw van de PVV voor haar woordvoering.

06:30:46

Mevrouw Blauw: Ja dank u, Voorzitter. De gemeente is tevreden, zo blijkt uit de begrotingsbrief. Zij verwachten namelijk dit jaar goed af te ronden en binnen de begrotingskader van het jaar geopereerd te hebben. Of dat terecht is, weten we niet. De effecten van de coronacrisis doorvertaald in kosten zijn niet meegenomen in deze begroting. Maar er is ook al heel veel over gezegd en wij kunnen ons daarin wel vinden. Het voorstel is nu om dit apart te doen en weliswaar is hier een bedrag van twaalfenhalf miljoen voor gereserveerd. Het overzicht wat deze crisis financieel gaat betekenen, hebben we nu nog

niet en lijkt het ons dus ook logische keuze. Wel is onze vraag: wanneer wordt verwacht dat we hierover wel in gesprek kunnen oftewel wanneer is het meer duidelijk? Voor wat betreft de begroting voor het komende jaar is er weinig veranderd ten opzichte van afgelopen jaar. Omdat we nog niet weten wat het effect van de coronacrisis is, crisis is, zou wat ons betreft er wel wat behoudender begroot mogen worden. We kunnen op ons klompen aanvoelen dat we niet zonder kleerscheuren uit deze coronacrisis komen. We blijven nu de dingen doen die we altijd deden binnen de kaders die we hebben afgesproken. Hier is ook al veel over gezegd. Voor wat betreft de meerjarenbegroting over de komende jaren, laat het College de tekorten oplopen. Over het weerstandsvermogen hadden we het afgelopen jaar al een discussie en deze moet, wat de PVV betreft, gewoon omhoog. In 2024 is de ratio ineens honderd procent en gaat het College ervanuit dat het geld bijgeboekt is vanuit het Rijk op de algemene reserve. Dit is natuurlijk geen gelopen race. Elke gemeente heeft problemen, dus het is niet gezegd dat wij ook daadwerkelijk dat bedrag krijgen toegekend in 2024. Er zit dus een onvoorzichtigheid in de komende jaren. En als we nu gewoon geld blijven uitgeven in de veronderstelling dat er geld bijkomt van het Rijk, kan het maar zo zijn dat het geld er niet komt. Dit is links geld uitgeven: geld uitgeven wat je niet hebt. We pleiten ervoor om het weerstandsvermogen sneller op orde te brengen en vragen het College om met een voorstel te komen. Het is nu belangrijk dat je strakke prioriteiten stelt waar je geld aan uit gaat geven, want dan hoeft je straks ook niet te bezuinigen. En als we straks met een lege kas zitten, schuif je de rekening door naar het volgende College. En als de PVV dan in het College zit, dan krijgen wij dit erfenisje. Dank u, Voorzitter.

06:33:00

Voorzitter : Dank u, mevrouw Blauw. De heer Mellies, u bent dan nu wel de laatste voor de woordvoering. Gaat uw gang.

06:33:06

De heer Mellies : Last but not least, hoop ik dan. Dank u wel, Voorzitter.

06:33:09

Voorzitter : Zeker, daar gaan we vanuit.

06:33:12

De heer Mellies : De gemeente Groningen is in 2020 verworden tot de één na duurste gemeente voor de woonlasten. En daar houdt men alleen nog maar rekening met de OZB, de riool- en de afvalstoffenheffing. We staan ook zo hoog op een andere lijstje, namelijk van de armoedemonitor. Zet dat tegen elkaar af en dan denken we dat we echt mogen stellen dat er iets niet op orde is in het Groninger waar de zon altijd schijnt. Dan gaat het daar alleen nog maar over de vaste prik voor huiseigenaren. Want zoals mevrouw Zurmeyer hier ook heeft kunnen beamen, is de hondenbelasting daarbij nog eens een behoorlijke extra zware last op een ongelukkige groep inwoners, en ook daarbij blijkt Groningen verreweg bovenaan het lijstje van duurste gemeente. Wat dan niet eens meetelt is verdere dienstverlening zoals parkeervergunningen.

06:33:58

Voorzitter : Meneer Mellies, u heeft een interruptie van de heer Van der Laan.

06:34:01

De heer Van der Laan : Ja, voorzitter, volgens mij stemde 100% daar vorig jaar allemaal mee

in, met die lastenverzwaringen. Dus de introductie van de begroting verbaast mij hier een beetje.

06:34:13

De heer Mellies : Voorzitter, volgens mij is deze interruptie ook vaker gepleegd, en we hebben het toen ook al beaamd. De begroting zoals die voorligt: 99% is waar je het mee eens kunt zijn en ook de noodzaak ervan inziet en 1% is waar je het niet mee eens bent en een Motie inbrengt die het niet haalt. Dat betekent dan ook niet dat je tegen moet stemmen. Dat is eigenlijk een hele grote afgunst richting de ambtenaren die daar hard aan hebben gewerkt. Dus dat doen we niet. Ik ga verder. Wat verder ook niet eens meetelt is de verdere dienstverlening zoals dat voor parkeervergunningen. Het parkeerbedrijf ontplooit zich nu ook verder als een extra verdienmodel, nu de prijzen van parkeervergunningen verder worden opgeschroefd. Het uitgangspunt dat onze inwoners zelf bereid moeten zijn om te betalen voor handhaving van betaald parkeren, gaat gewoonweg niet meer op. En dit alles vloeit voort uit het financieel gezond moeten houden van onze gemeente en het overeind houden van onze dienstverlening. En dat zien wij ook. In de voorjaarsbrief is gepoogd om inzicht te geven in de opgave die in deze begroting moeten worden verwerkt. We bedanken dan ook de wethouder voor de transparantie van het gebaar. Maar als we gevraagd worden om alleen op koppen te zeggen wat we dan tegen mekaar willen afstrepn, dan is het een onmogelijke taak. Maar wil het College zelf iets of zijn ze ergens toe gedwongen, dan kan het ineens wel af met een boekhoudkundige hervorming van de nog te realiseren bezuinigingen. Het laat zien dat het geld van onze begroting zit vastgeroest. Het sleutelt achter een heel goed verhaal van vierhonderd pagina's, want dan gaan we niet kunnen beoordelen of het geld dan doelmatig wordt besteed. Sterker nog, het kan eigenlijk niet anders dan dat we niet goed met ons geld omgaan, Getuige het feit dat we tegenover alle andere gemeenten met vergelijkbare opgaves en problemen op de tweede plaats staan. Dat is een tamelijke objectieve constatering lijkt ons. Gaan we daar voor deze begroting nog verandering in kunnen brengen? Nee, dat pretenderen we zeker niet. Ik wend mij ook tot mevrouw Zurmeyer en alle alle hondenbezitters in Groningen: het spijt ons, maar we denken ook niet dat we de hondenbelasting komend jaar van de baan kunnen krijgen. Wat we inmiddels wel hebben bereikt is dat een meerderheid van de partijen wel heeft aangegeven dat ze de hondenbelasting oneerlijk vinden, maar het wegstrepen van de inkomsten tegen de uitgaven zit er dan weer niet in.

06:36:21

Voorzitter : Menneer Mellies, u heeft een interruptie. Deze keer van de heer Bolle.

06:36:24

De heer Bolle : Ja Voorzitter, misschien kan de heer Mellies mij uitleggen hoe het nu precies zit? Aan de ene kant zegt die: "Ja, ik heb ingestemd met de vorige begroting want wij vonden 99% eigenlijk wel goed". Om vervolgens een paar minuten later te zeggen: "Ik weet eigenlijk niet of we ons geld wel doelmatiger uitgeven. Nee, ik weet het eigenlijk wel: dat doen we niet want we staan op nummer twee". Ja, ik mis een beetje de coherentie in dit verhaal. Kan de heer Mellies mij even helpen om die weer in mijn hoofd terug te brengen?

06:36:54

De heer Mellies : Dat kan ik zeker, Voorzitter. De begroting is een fraai complex iets. We hebben inderdaad - daar ga ik ook zo verder in het verhaal heen - te maken met

programma's die inmiddels zoveel geld hebben ingeboekt dat het heel moeilijk na te gaan is waar het geld doelmatig besteed kan worden. Een Rekenkamer kan bijvoorbeeld assisteren met het zoeken van die doelmatigheid. Maar als zoiets voorgelegd wordt, als die klopt dan klopt die. En dan kunnen wij inderdaad het niet eens zijn met de inhoud ervan. En dan kunnen we het niet eens zijn met - dat doen we ook heel vaak niet - de keuzes die het College maakt, maar dat betekent niet dat het document zoals die voor ons ligt, niet klopt. Wij gaan niet tegenstemmen als een document wel verder gewoon klopt. Dat is moreel verwerpelijk vinden wij.

06:37:42

Voorzitter : Meneer Mellies, ik wil u meegeven dat als u inhoudelijk nog iets wilt meegeven aan het College, dat dit wel het moment is. Uw spreektijd is bijna ten einde. Ik ga de heer Bolle ook geen kans geven om een interruptie te plegen.

06:37:54

De heer Mellies : Jammer. Enfin, we zullen er dus wel voor vechten om financiële ruimte te creëren zodat dat in de toekomst mogelijk is. Ik ben bijna aan het einde van mijn betoog. Dat doen we bijvoorbeeld voortdurend met grote uitgaven van de gemeente toch heel goed af te wegen met wat onze inwoners er nu echt aan hebben. Dat doen we bijvoorbeeld ook met efficiency voorstellen als onze Motie 'Leren van coronatijd', die goed is opgepakt in de begroting. Maar dat moeten we ook doen door ieder programma goed door te lichten en de lucht, waarvan we mogen veronderstellen dat die er moet zijn - en dat ben ik met de heer Bolle wel eens - uit de programma's te halen en de kosten reëel te houden. Want met de verdere verhoging van de lasten in 2021, verwachten wij eerder dat we bovenaan komen te staan op de [onhoorbaar] lijst van de gemeentelijke lasten dan dat we zouden zakken. Wat 100% Groningen betreft, is er ook een lijstje waarvan we echt niet per se op nummer één hoeven te staan. Ook dat mag volgens ons minder. Dan Voorzitter, ons is gevraagd om kort inhoudelijk te reageren op de voorliggende opties voor de logiesbelasting. We zullen de discussies niet verder herhalen. We hebben destijds aangegeven dat we niet aannemelijk vinden dat de overnachtingen in Ten Boer profijt hebben van de investeringen in de stad. Dat ze daar ook niet aan mee zouden moeten betalen. [onhoorbaar] differentiatie naar gebied zullen we wel steunen, maar doen wij niet op basis van differentiatie van kosten. Dank u wel.

06:39:07

Voorzitter : Dank u wel voor die bondige bijdrage over de logiesbelasting. U heeft tot slot nog een vraag van de heer Van der Laan van de Stadspartij.

06:39:14

De heer Van der Laan : Ja Voorzitter, als 100% van het lijstje af wil - waar ze een paar keer wat over gezegd hebben - dan zullen ze tegen deze begroting moeten stemmen. En niet denken van: het is zo een vriendelijke ambtenaar en de begroting klopt. Onze partij mag hopen dat de begroting klopt, Voorzitter. Toch nog even een toelichting: gaat nu om die aardige ambtenaar die die begroting zo goed heeft gemaakt of-?

06:39:35

Voorzitter : Een korte reactie graag van de heer Mellies.

06:39:37

De heer Mellies : Als dat zo zou zijn, zou in elke gemeente een oppositie tegen een begroting stemmen. Dat is niet zo. Het is moreel verwerpelijk. Als je iets wilt veranderen aan de begroting dan komt dat in de voorjaarsbrief aan bod, waarvan we ook weer moeten bekennen dat het fijner had gekund. Dat betekent ook dat je in het jaar zelf bijdraagt aan het proces er naartoe. Maar de begroting zelf is vaststellen. Alleen vaststellen. Tenzij er ergens iets niet in klopt.

06:39:59

Voorzitter : Nu kijkt de heer Bolle wat vragend naar mij, want ik heb ook de heer Van der Laan de kans gegeven om een interruptie te plegen. Dus de heer Bolle, als u nog een korte vraag heeft, ga uw gang.

06:40:07

De heer Bolle : Ik zal mijn vraag dan stellen: of de heer Mellies ervan op de hoogte is dat ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening, dat we daar ook vaak de doelmatigheid van de bestedingen in vaststellen en dat de accountant dat ook checkt? Dus als de heer Mellies zegt: "Ja, deze begroting is niet doelmatig", dan ben ik echt ontzettend benieuwd naar de jaarrekening van 2021.

06:40:27

De heer Mellies : Als ik daarop mag reageren, Voorzitter.

06:40:33

Voorzitter : Kort graag.

06:40:34

De heer Mellies : Ik ben best kort. Nee, de doelmatigheid wordt vaak door de Rekenkamer vastgesteld. De doelmatigheid wordt nadrukkelijk niet door de accountant vastgesteld. Ik geloof dat de heer Bolle dat ook heel goed weet, want ik heb hem hoog staan op financieel gebied. Een accountant zal alleen maar bepalen dat het kasboekje klopt. Meer niet.

06:40:56

Voorzitter : Goed. Ik zie dat we het hierbij laten. Ik kijk even naar rechts, naar de wethouder of die behoefte heeft aan een korte schorsing? Nee, we gaan niet schorsen. We gaan meteen door naar de beantwoording van al de vragen van het College.

06:41:12

De heer De Rook : Voorzitter, toch even prettig, al is de schorsing een beetje van facilitaire aard. Daar zal ik even over nadenken.

06:41:18

Voorzitter : Nee, daar sluit ik mij van harte bij aan. Dank u wel.

00:01:03

Voorzitter: Goed, ik stel voor dat we weer verder gaan met deze vergadering. We lopen een klein beetje uit op de tijd. en klein beetje uit de tijd. Deze vergadering zou klaar zijn om half elf. Als de wethouder zich aan zijn spreektijd zou houden, dan zouden wij vijf minuten uit de tijd lopen. Maar de wethouder kennende zou dat misschien wel iets langer kunnen worden. We gaan het zien.

00:01:27

De heer De Rook : Sowieso is het goed om op te merken dat we zijn uitgelopen voordat deze woordvoering begint.

00:01:32

Voorzitter : Vijf minuten, wil ik er dan ook even bij zeggen.

00:01:35

De heer De Rook : Voorzitter, volgens mij zijn er tussen de dertig en de vijftig vragen gesteld zo ongeveer. Dus ik ga mijn best doen om het allemaal zo staccato mogelijk te doen. Ik probeer zoveel de vragen van de eerste termijn te beantwoorden. Is dat niet gelukt, dan hoor ik dat wel van de betreffende raadsleden en dan probeer ik op een aantal dingen nog specifiek terug te komen. Voorzitter, de begroting van 2021 is niet los te zien van die van 2020. Volgens mij was er toen ook een heel andere sfeer, ook in de begroting. Vorig jaar een bezuinigingspakket van tussen de dertig en de veertig miljoen structureel. Waarbij we veel pijnlijke maatregelen hebben genomen. Dat ging over het schrappen van een aantal investeringen, maar ook de lastenverhoging die de heer Van der Laan al heeft genoemd. Die waren nodig om ons meerjarenbeeld op orde te brengen. Dat had als belangrijk doel om ook stabiliteit te creëren, omdat wij merkten dat er binnen de samenleving en ook in het gemeentehuis daar behoefte aan was. Voorzitter, een jaar later kunnen wij constateren dat die keuze op die inzet - die volgens mij de raad ook wel ondersteunde om in te zetten op stabiliteit - een gelukkige is geweest en dat we blij mogen zijn dat we dat gedaan hebben. Omdat ik nu andere gemeenten zie die nog allerlei oningevulde bezuinigingen moeten invullen, mogen wij blij zijn dat wij vorig jaar die keuzes hebben gemaakt zodat wij nu niet met die last in ieder geval ook corona in de ogen kunnen kijken. Want dat levert alleen nog maar meer onzekerheid op. Als u naar de begroting kijkt, dan ziet u daar drie pijlers in naar voren komen, die ook door aan de orde zijn gesteld. Ten eerste die stabiliteit. Dat bestaat er dus uit dat we rust hebben, geen aanvullende lastenverhogingen in deze begroting. Meneer Van der Laan zal nu zeggen: "Ja maar, het gaat toch iets omhoog". Daar hebben we vorig jaar inderdaad voor gekozen. Dat respecteren we. Die discussie gaan we niet opnieuw doen. Maar we nemen in die zin afscheid van de systematiek die wij vorig jaar kozen, dat we de woonlasten laten meestijgen met de woningwaardestijging. Dat doen we nu niet meer. Dus ik denk ook dat dat in het licht van de heer Van der Laan - in ieder geval ten opzichte van vorig jaar - als winst kan worden genoemd. Geen aanvullende lastenverhoging, maar misschien nog wel belangrijker Voorzitter, geen aanvullende bezuinigingen. We hadden daar een debat over bij het voorjaarsdebat. Tien jaar lang bezuinigen bij de gemeente Groningen, daarvan was het einde echt in zicht. Een stellige overtuiging van het College en volgens mij ook gedeeld door de meerderheid van deze raad. Die ziet u dus ook niet terug in deze begroting. Her en der omdat een aantal intensiveringen te bekostigen, maar geen algemene bezuinigingen meer. We doen dat al tien jaar en die bodem is in zicht. Maar ook is dat nu

wat er maatschappelijk niet van een gemeente verwacht wordt. Wat we wel doen is de basis op orde brengen. Dus een aantal kleine investeringen om ervoor te zorgen dat onze dienstverlening op orde blijft. Dat we de handhaving op niveau kunnen houden. Dat we het groot onderhoud kunnen blijven organiseren de komende jaren. Dat ziet u in deze begroting terug. Als derde ziet u in deze begroting terug, dat deze gemeente expliciet kiest om een actieve houding in te nemen. Dus een gemeente die niet gaat zitten wachten totdat corona voorbij is, die gaat schuilen, maar die juist actief op zoek gaat naar wat mensen nodig hebben en daar probeert op in te zetten. Daarom denk ik ook een heel ander beeld van het College dan door de heer Dijk en de heer Bolle opgewekt. Dat het College echt geprobeerd heeft om ervoor te zorgen zo snel actief mogelijk te blijven, aan de slag te blijven. Ervoor zorgen dat de steunpakketten snel werden vormgegeven. In de eerste tien dagen had deze gemeente dat al op poten. Zowel richting ondernemers als richting huurders, mensen die belasting moeten betalen. Mensen die in dienst zijn van de gemeente. Mensen die in opdracht werken van de gemeente. Culturele instellingen. Snel kunnen inzien van de plannen. In ieder geval nog enige zekerheid in deze grote onzekere tijd. Die houding hebben we ook steeds geprobeerd te blijven innemen. Omdat we ook niet alles kunnen en ook heel erg afhankelijk zijn vanwege de financiële situatie van het Rijk, hebben we natuurlijk soms wel eens gezegd: "We wachten even". Dat speelde bijvoorbeeld bij de precario. Dat we zeiden: "We sturen u nu even geen factuur. En als u nog geen factuur van ons heeft, dan hoeft u hem ook niet te betalen. Of dat nu uitstel of afstel wordt, moeten we even bekijken". Uiteindelijk heeft dat voor de precario geleid tot afstel van het belastingvoordeel voor de maanden dat de horeca dicht moest. Juist voor die actieve houding - ook richting wie die steun nodig heeft - heeft het College gekozen. Ik vind het op zich heel terecht dat door de raad het College wordt uitgedaagd. Dat dat misschien nog scherper kan. Misschien nog beter kan. Dat is volgens mij prima. Maar ik spreek echt tegen dat dit College heeft zitten afwachten tot er een keer wat van het Rijk kwam. Voor mij, hebben we daar juist de aanval in gekozen. Voorzitter, het College kiest er ook voor om die actieve houding te hebben, door te blijven investeren. Door er niet voor te kiezen - de fout die de heer Dijk avanceerde bij de vorige crisis - dat de overheid ophield met investeren. Dat ze zeiden: "Nu wordt het crisis, nu moeten we de [onhoorbaar] maar even op de knip houden". En daarmee de crisis vele malen erger heeft gemaakt. Die fout willen we nu niet maken. We zijn ons bewust van de verantwoordelijkheid die we hebben als opdrachtgever, als werkgever en als investeerder in deze regio. Wij blijven ervoor zorgen dat we inzetten op wat voor Groningen belangrijk is, maar ook een bijdrage leveren aan het behoud van werkgelegenheid hier in deze gemeente.

00:06:52

Voorzitter : Meneer Bolle.

00:06:52

De heer Bolle : Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een interruptie. In ieder geval tegen de heer Bushoff gezegd dat juist die houding in die eerste tijd, in die eerste tien dagen - wat de heer De Rook ook aangeeft - een hele goede houding was van de gemeente. Die was heel erg proactief. Als we nu kijken naar die twaalf en een half miljoen buffer die in de begroting is meegenomen, en als je dan kijkt naar sport, dan is die gemeentelijke begroting gericht op tegenvallende inkomsten en verhuur. Ook bij cultuur is dat zo. Werk inderdaad ook. Dus die

onderdelen zijn gericht om de tegenvallende inkomsten die de gemeente dan heeft, op te vangen. Dat is goed, want dat is ook nodig. Maar het biedt nog geen zekerheid aan die dingen waar de heer Dijk en ik voor hebben gepleit. We moeten toch wel constateren, zeker als het om sport gaat, dat we gewacht hebben en nu ook weer wachten totdat het Rijk een besluit neemt. Dan pas anticiperen wij en zeggen wij: "We geven het door". Ja, dan kunnen we ook niet anders omdat we dat geld van de overheid krijgen. Maar ik wil wel even sterk hebben dat het niet zo is dat we zeggen dat in de begintijd het College het niet goed heeft gedaan, het gaat om de begroting van 2021. Die is gericht op de gemeente. We zouden die zekerheid die het College juist zo goed heeft gedaan in die eerste tien dagen, door willen trekken naar 2021.

00:08:17

Voorzitter : De heer Van der Laan, u wilt ook even reageren. Dan gaan we daarna door met het verhaal van het College.

00:08:24

De heer Van der Laan : Ja Voorzitter, wel heel veel eer voor de gemeente zelf. De bewoners en zeker de huizenbezitter - ik heb zelfs percentages genoemd van dertig procent, daar heb ik geen enkele tegenspraak gehad - hebben een groot offer gebracht de afgelopen twee jaar. Dat mag ook wel eens gezegd worden. Dan met name even dat inderdaad dat lijstje, waar 100% Groningen naar refereerde, dat we daar straks op nummer één gaan staan volgens het COELO per één januari. Daar zou ik toch wel graag een reactie op willen. Dat dat een groot offer is voor heel veel huizenbezitters in ieder geval.

00:08:58

De heer De Rook : Voorzitter, ik reageer eerst even op wat de heer Bolle heeft gezegd. Volgens mij is dat signaal goed gehoord, om die proactiviteit te blijven betrachten. Het is natuurlijk wel in de praktijk dat ik vanuit hier niet op elke casus binnen elke portefeuille kan ingaan. We hebben een aantal maanden geleden wel gezegd: "Wij sturen af en toe bijvoorbeeld een rekening richting een vereniging of een huurder nog maar even niet". Daar kun je van zeggen: "Zeg dan meteen dat je hem helemaal nooit meer gaat sturen". Maar wij hebben soms gezegd: "We sturen hem nog even niet". Dan hoeft die ondernemer of die club of die ondernemer of die huurder, die rekening nog niet te betalen. Dan is die nu even daarvan af, zodat wij de tijd hebben om dat even goed te organiseren. Ook financieel. Dus op die manier proberen wij de balans te vinden dat we niet geld uitgeven wat we helemaal niet hebben, en tegelijkertijd niet mensen nu rekeningen gaan sturen die nu bovenop een stapel komen en die ze niet kunnen betalen op dit moment. Dus dat is een beetje de benadering. Dus misschien zit ruis die we een beetje merken tussen het beeld van het College en wat de heer Bolle naar voren bracht, daarin. Maar wij zijn steeds bezig met ervoor te zorgen dat de problematiek die wordt ervaren - zeker bij instellingen waar wij een maatschappelijke verbondenheid mee hebben zoals buurthuizen en sportclubs - niet groter maken. En daar waar we kunnen, dat we dat ook zoveel mogelijk verhelpen en in tegemoet komen. Maar goed, daar hebben we af en toe ook wel even wat hulp van anderen bij nodig, bijvoorbeeld van de provincie of de Rijksoverheid. Volgens mij is uw signaal helder dat er nog appeltjes te schillen zijn over wie de rekening betaald. Uw signaal is ook iets wat het College goed begrijpt. Laten we zorgen dat de instelling waarover het gaat, daar niet de dupe van wordt. Dat is volgens mij een heel helder punt. Dan het punt van de heer Van der

Laan en dat is een mooi bruggetje richting mijn volgende punt. Komt ook, denk ik, tegemoet aan de punten van de heer Mellies zojuist. Als je kijkt naar de situatie van de gemeente Groningen, dan beschikken we over: één grote sociale vraagstukken en twee, een gigantische behoefte aan investeringen in de fysieke omgeving. We hebben heel veel woningen nodig. Veel openbare ruimte. De kwaliteit in de sociale problematiek is groot. Maar wat wij ook hebben, is een tekort van veertig miljoen euro in het sociaal domein. Dus dat zijn taken die wij voor de Rijksoverheid uitvoeren en waar we geen geld voor krijgen. Dus tussen wat er van ons verwacht wordt en de inkomsten die wij krijgen, zit in ieder geval een bedrag van veertig miljoen euro per jaar. Als je dat binnen de gemeente Groningen weghaalt, waar gaat het dan ten koste van? Ja, dan zijn de eigen inkomsten die we daarnaast nog hebben, iets waar we naar moeten kijken. Dus ik denk dat de analyse van de heer Van der Laan in die zin klopt. Ja, de lokale lasten van Groningen zijn hoog. Maar dat komt omdat er een verschil is tussen wat wij vinden dat maatschappelijk nodig en de inkomsten die wij voor een groot deel vanuit het Rijk krijgen veel te weinig zijn. Alleen via die belastingen kunnen wij daar iets van inlopen. Dus dat is daar een belangrijke verklaring voor. Ik nuanceer het nog op één punt, Voorzitter. We hebben ook gezien dat de woningprijzen gigantisch zijn gestegen in Groningen en daarmee ook de woningwaarde ontzettend gestegen. Daardoor zijn de tarieven van de OZB nauwelijks toegenomen. Dat is de andere kant van het verhaal.

00:12:00

Voorzitter : Ik zie dat er twee partijen zijn die willen reageren. Ik zou toch willen voorstellen om even te gaan werken met een eerste en tweede termijn. Dus houd uw vragen even vast. We gaan eerst naar het College luisteren, en daarna gaan we door naar uw vragen.

00:12:20

De heer De Rook : Voorzitter, dan de situatie rondom corona. Wat daar het ingewikkelde van is, is dat we heel veel dingen nog niet weten. Dus als alle fracties zeggen: "Het is allemaal heel onzeker", dan klopt dat. De reden dat wij dat niet hebben opgenomen de meerjarenbegroting, is ook omdat we er nog geen goede voorspelling voor kunnen geven. Dan loop je twee risico's: of je rekent jezelf veel te arm of je rekent jezelf veel te rijk. Dat komt de stabiliteit niet ten goede en ook het zorgvuldig begroten komt dan niet in orde. Dus wat wij proberen te doen is: niet zeggen: "We trekken er ons niets van aan", nee we houden het heel goed in de gaten over wat er precies allemaal gebeurt. Dus het debat tussen de heer Ben en de heer Bolle: volgens mij is het heel belangrijk dat we de raad regelmatig blijven meenemen op wat er gebeurt. Wat daarvoor nodig is om die strategie te kunnen voeren die het College voert, namelijk om corona buiten de begroting te houden en zoveel koers te blijven houden - en dan zeg ik het toch maar even- is dat wij gelukkig de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in het omhoog brengen van de weerstandsvermogen. Want ik zeg tot de heer Dijk: "Als het weerstandsvermogen op het niveau was zoals het was waarop het College van de tram viel, en dat was nul komma vierendertig - nu is het nul komma drieënnegentig - hadden wij geen enkele luxe om nog de problematiek rondom corona een beetje voor ons uit te schuiven". De stabiliteit die nu nodig is, kunnen wij ons nu veroorloven - zeg ik tussen aanhalingstekens - omdat wij geïnvesteerd hebben in het omhoog brengen van onze reserve. Ik zeg het nog één keer en ik heb het vorig jaar ook gezegd: "Een reserve is nooit een doel op zich, maar zorgt ervoor dat ondanks alle dingen die op een gemeente of een organisatie afkomen, je die kan opvangen en kan blijven doen wat je vindt dat je moet

blijven doen. Daarom is het vandaag juist belangrijk, dat als het weer onzeker of ongunstig is, dat je genoeg vel op het bot hebt om alle tegenslagen die onze kant opkomen, kunt opvangen zonder dat we meteen weer de lasten moeten verhogen - zeg ik tegen meneer Van der Laan - of dat we moeten snijden in allerlei voorzieningen - zeg ik tegen de heer Dijk.

00:14:20

Voorzitter : In ieder geval bedankt voor het feit dat de tram niet door is gegaan, geloof ik.

00:14:28

De heer De Rook : Dat ging vooral even over het weerstandsvermogen dat zich daarna heeft ontwikkeld. Voorzitter, dan kom ik nu op een aantal specifieke dingen. Ik heb het even gesplitst: de algemene opmerkingen over de begroting en daarna nog even over de tarieven en de voortgangsrapportage. Die gaan echt staccato, tenminste dat ga ik proberen. Gebiedsgericht werken, daar is naar gevraagd door de heer Been. De vraag: kunnen we dat verbreden of kunnen we ze beter benutten? Het zijn, denk ik, twee verschillende vragen. Wat we als gemeente willen doen, is dat gebiedsgericht werken veel breder in de organisatie verankeren. Niet alleen maar teams die daarmee behept zijn, maar dat we ervoor zorgen dat we veel meer binnen alle programma's gebiedsgericht gaan werken. Dat dat iets wordt wat in het DNA komt van onze medewerkers. Dat is een grote beweging. Dat is een lange adem. Maar dat is wel een ambitie die dit College heeft. Omdat we zien dat je ervoor moet waken dat een gebiedsteam niet de enige plek wordt waar gebiedsgericht gedacht en gewerkt wordt. Dat moet je veel breder willen doen. Dus wij denken daar op die manier over na. Als de heer Been vraagt: "Kunnen die gebiedsteams niet nog veel beter worden gebruikt?", dan is het antwoord volgens mij "ja". Die kennen de wijken goed. Die kennen de integraliteit van wat daar speelt allemaal heel goed. Ze spelen nu dan ook een cruciale rol bijvoorbeeld in het vormgeven van de wijkvernieuwingplannen. Dan is gevraagd - volgens mij door de heer Van der Laan - naar het noordelijk belastingkantoor. Dat gaat inderdaad de goede kant op. Daar zijn we ontzettend blij en daar verdient met name de directie van het MBK ook alle lof voor. Dus dat betekent dat we ons inmiddels weer comfortabel voelen om op zoek te gaan naar nieuwe toetreders. Vorige jaar hebben wij gezegd: "Als wij zelf het huis niet op orde hebben, moeten we eventjes voorzichtig zijn". Maar inmiddels hebben we daar vertrouwen in dat we dat goed voor mekaar hebben en dus worden die gesprekken ook weer gevoerd. Ook met andere gemeenten. Over het weerstandsvermogen heb ik net wat gezegd. D66 heeft gevraagd naar het normenkader. Ik verwacht binnen nu en twee weken de data over het normenkader en sturen wij u daar een brief over waarschijnlijk. Dus dan heeft u nog de gelegenheid om de punten die u wilde maken daarover, te agenderen. Ik begreep de vraag van Student en Stad niet helemaal. Het begon volgens mij bij landelijke subsidies in de cultuur. Ik kan u in ieder geval vertellen dat Groningen tweeënhalf miljoen euro meer aan Rijkssubsidies heeft binnengehaald in deze cultuurperiode dan in de vorige. Dat is een gigantische toename, waar we trots op mogen zijn. Het in beeld brengen van alle landelijke subsidies die mogelijk beschikbaar zouden zijn voor onze inwoners, gaat mij wat te ver zou ik tot de heer Duit willen zeggen. U verwees naar het subsidieregister. Dat hebben wij niet als een instrument naar onze inwoners, maar om uw raad inzicht te geven in waar wij allemaal subsidie aan uit geven. Dus dat dient een ander doel. Dan is er nog een vraag gesteld door de heer Van Zoelen. Dat is toch wel echt een technische vraag: of open source software pakketten goedkoper zijn dan ICT software pakketten. We hebben daar net wat over en

weer gewerkt, maar voor mij is het antwoord: "Dat verwachten wij niet". Als u daar meer informatie over wilt, dan is die ambtelijk beschikbaar. De heer Bushoff heeft gevraagd naar de SROI. Als ik even parafraseer -

00:17:53

Voorzitter : Samenvatten, ja.

00:17:55

De heer De Rook : -het kan in de begroting zo lijken dat de ambities van deze gemeente op het gebied van social return afnemen. Dat is niet het geval. Wij zetten daar misschien andere instrumenten voor in, maar die ambitie blijft onverminderd hoog. U gaat dat ook niet nalaten en u mag het College daar altijd op aanspreken. Voorzitter, een aantal fracties hebben wat gevraagd over de dienstverlening, en dan met name over de opvolging van klachten en meldingen. Dat zijn twee verschillende thema's. Maar ik denk dat de fracties die ernaar gevraagd hebben, zeker een punt hebben. Dus de afdeling Stadsbeheer bij ons is daarmee hard aan de slag om ervoor te zorgen dat die openbare ruimte meldingen beter worden afgehandeld. Maar wij hebben gemeentelijk breed - zeg ik ook als portefeuillehouder publieke dienstverlening - echt een opgave in het verbeteren van de opvolging van meldingen, klachten en vragen. Ons klantencontactcentrum lost dat in de eerstelijns vaak goed op. Maar wij zien in de praktijk dat veel dingen vaak - zeker bij specifieke afdelingen - toch blijven liggen. Dat die in de stapel van werkzaamheden te weinig prioriteit krijgen. Dat de mensen dan te lang op een antwoord zitten te wachten. Dat moet anders. Dat past niet bij wat wij vinden wat van een gemeente verwacht mag worden op publieke dienstverlening. Dus wij nemen daar stappen op om dat te verbeteren. Dat geldt ook voor onze klachtenprocedure naar aanleiding van de opmerkingen die de ombudsman daar de afgelopen jaar over heeft gemaakt. Dat moet inderdaad beter en daar zijn wij als College ook mee bezig. Dan Voorzitter, over het weerstandsvermogen heb ik al iets gezegd. Meneer Bolle heeft ook gevraagd naar de schuldquote. Ik denk dat het terecht is dat hij daar aandacht voor vraagt want die is wederom niet verbeterd. We zitten niet op ons streefpercentage. Maar Voorzitter, het is natuurlijk zo dat je een begroting in samenhang moet bezien. Dus af en toe het afsluiten van een lening, kan voor ons een oplossing zijn om af en toe een maatschappelijk doel te bereiken zonder dat ons dat uit de begroting geld kost. Dan kan het aangaan van een lening of het voorzien in een lening aan een derde partij, een manier zijn om iets te realiseren waar wij ons verantwoordelijk voor voelen zonder dat ons dat uit de begroting geld kost. Dat moet eigenlijk de waarde zijn van dat we ons realiseren dat we boven ons normbedrag zitten. En dat we ons moeten realiseren dat dat niet oneindig kan. Toch doen we dat af en toe. Ik geef u daar een voorbeeld bij: we hebben onder andere onze schuldquote verslechtert omdat wij het nodig hebben gevonden om een lening te verstrekken aan Enexis om de netcapaciteit in en rondom Groningen te verbeteren. Dat is voor ons een essentiële investering om te doen. Ook voor onze ambities. Dus wij vonden het verminderen van de schuldquote in dat geval opwegen tegen de maatschappelijke waarde die zal optreden op het moment dat we die lening zouden verschaffen.

00:20:45

Voorzitter : Misschien dat de heer Bolle hier straks nog even op reageert. Ik vraag iedereen

om ze even vast te houden voor wanneer u klaar bent met uw verhaal. Dus rekent u nog niet rijk, zou ik zo zeggen.

00:20:54

De heer De Rook : Jammer. Dan heeft de VVD gevraagd naar de logies en het parkeren en het risico daarop. Volgens mij bedoelde mevrouw Jacobs dat ook niet, maar het is niet zo dat op het moment dat het aantal overnachtingen niet wordt wat wij denken dat het op dit moment wordt, dat dan de ondernemers die dit betreft meer logiesbelasting moeten gaan betalen. Dus ja, wat gaat dit doen met de logies? We weten het eigenlijk niet. Daarom hebben we hem vastgehouden op het huidige niveau en daarmee specifiek een risico dat we die niet gaan halen. Dus financieel, in die twaalfenhalf miljoen, wordt daar rekening mee gehouden. Ook omdat wij - en dat zien we bij de voortgangsrapportage - in 2020 geld hebben gekregen van de Rijksoverheid om dat af te dekken. Dus wij verwachten niet dat dat tot een probleem gaat leiden en zeker niet waar hotelondernemers last van gaan krijgen. Hetzelfde geldt overigens bij het parkeren. Voorzitter, dan naar de tarieven. De heer Been heeft gevraagd naar de leges die hierin staan. Hij heeft gevraagd: "Is het nu een politieke keuze dat we afwijken van die honderd procent?". Dat is het niet. Alleen, we hebben in het kader van de harmonisatie ervoor gekozen om uit te gaan van het prijsniveau van de leges in de begroting van 2020. De verwachting van het aantal aanvragen is minder dan in 2020. Dus dan is de conclusie, dat de kostendekkendheid van die leges die drieënnegentig procent is. Dat is de conclusie. Dus het is niet een bewuste keuze om af te wijken van het uitgangspunt. Dat is een gevolg zou je kunnen zeggen of de [onhoorbaar] zoals de heer Been het net zei, van de harmonisatie. Maar Voorzitter, mocht het de heer Been helpen, dan wil ik dat best - anders wordt het een beetje een technisch verhaal - wel nog even voor u op papier zetten als daar behoefte aan is. Dan komt dat ook nog even ambtelijk naar u en uw raad toe. De logiesbelasting heb ik net beantwoord. Ja, ook de hondenbelasting waar mevrouw Jacobs naar heeft gevraagd: "Is dit nu politieke onwil?". Ja Voorzitter, dit lijkt een beetje een ronde dans steeds te worden. De raad vraagt iets aan het College en het College vraagt het dan terug aan de raad. Bij het vorig debat hebben wij in ieder geval geconstateerd dat er geen meerderheid was om het College op te dragen dit met prioriteit aan te pakken. Dus qua meerderheid is die politieke wil er in de raad niet. Wij hebben als College ook binnen ons pakket, geen ruimte om dit op te lossen. Of u vindt dat het College die keuze goed heeft gemaakt, ligt nu weer bij de gemeenteraad. Dus dat is volgens mij even hoe het nu formeel zit. Maar als uw raad met een amendement komt met een goede dekking die zegt: "Schaf dat af en dek dat hieruit", en uw raad is dat als meerderheid eens, dan gaan wij dat als College uitvoeren. Dan zullen we dat natuurlijk doen. Voorzitter, reclamebelasting. Ja, dat blijkt technisch toch ingewikkeld om dat op een goede manier vorm te geven, hebben we gemerkt. Zeker in coronatijd. Twee redenen daarvoor. Het participatieproces wat daarbij hoort is heel lastig. Het gaat over veel mensen. Veel mensen die dit raakt. In combinatie met het feit dat dit zo in beweging is, zoveel ondernemers in grote problemen zitten, dat het heel lastig is om het participatieproces wat daarbij hoort, er ging is en zo veel ondernemers in grote problemen zitten. De detailhandel in de binnenstad, een groot deel daarvan is dicht. Het is dan ook niet helemaal het moment om zo'n belasting in te voeren. Dus dat zijn eigenlijk de twee redenen dat dat is uitgesteld tot volgend jaar. Voorzitter, dat over de tarieven en dan nog over de voortgangsrapportage. Ik denk dat de heer Bolle over de

voortgangsrapportage twee heel terechte vragen aan de orde stelt. Eén is dat die het College kritisch bevraagt op het niet halen van de hervormingen. Dat klopt. Dat lukt niet overal. Dat blijft een punt van constante aandacht, dat wij ervoor zorgen dat de dingen die wij hebben ingerekend, ook halen. Sterk dat u daar aandacht voor heeft. Daar heeft het College ook volle aandacht voor. Maar tegelijkertijd is er ook een andere kant die ik graag zou willen belichten. In het verleden hadden wij nog wel eens dat wij nooit een keer afscheid namen van bezuinigingen die niet gehaald konden worden. Jarenlang droegen we die met ons mee. Daarvan hebben wij nu gezegd: "Als wij vinden dat iets niet kan of iets niet lukt, moeten we daar klare wijn over schenken". Dan moeten wij opschrijven dat we dat niet gaan halen. Dus dat is één. Soms heeft dat een technische aard, maar soms ook een gemeenschappelijke. Dat we zeggen: "Met de kennis van nu, vinden we niet dat dit een handige maatregel is om te nemen". Op die manier komen we dan ook bij uw raad terug. Maar dat gezegd hebbende, denk ik ook dat het terecht is dat de raad daar aandacht voor vraagt. Het realiseren van besparingen is ook in die zin een verantwoordelijkheid die het College op zich neemt. Het is terecht dat u ons daarop aanspreekt. Het is onze verantwoordelijkheid om daar resultaat op te boeken en u daar goed over te rapporteren. Tweede punt gaat over beter begroten. Dit is inderdaad een zoektocht. Dit heeft te maken met het debat wat ik vorig jaar met de heer Bolle over dit onderwerp had. Er zit dus ergens lucht in onze begroting die we niet goed in beeld hebben. Dat was waarom we met beter begroten zijn begonnen vorig jaar. Wat we niet willen - dat heeft de heer Bolle volgens mij vorig jaar stevig duidelijk gemaakt - is dat we elk jaar gewoon maar vijf miljoen euro bij de jaarrekening weer inzetten voor de begroting. Dat kun je in de tijdelijkheid misschien een jaar of twee doen, maar daar wil je vanaf. Wat in de praktijk heel lastig blijkt is om die lucht, die in de begroting dus kennelijk ergens zit, goed beet te pakken om die aan de voorkant ook te kunnen inzetten. Dat blijkt heel erg ingewikkeld. Dat is een hele technische exercitie waar de heer Bolle en ik vast nog een keer - als het weer mag met een glas wijn - een hele avond over gaan doen. Maar dat is lastig. Wat wij proberen te doen is: een aantal maatregelen die gaan al over het scherper maken van ramingen in de begroting. Dus structurele voordelen die optreden, aan de voorkant in te boeken. Deze twee posten die de heer Bolle bedoelt, zijn daar een voorbeeld van. Twee van dat soort posten. Dat zijn incidentele resultaten die structureel optreden en daarmee dus ook aan de voorkant in de begroting kunnen worden ingeboekt. Meneer Bolle heeft er naar gevraagd, dus dan krijgt die daar netjes antwoord op. Maar zo moet u dat zien. Voorzitter, dat waren volgens mij even in de eerste termijn de antwoorden van het College.

00:27:03

Voorzitter : Waarvoor dank. Ja, dan heb ik een aantal mensen gezien die graag nog een tweede vraag zouden willen stellen. Ik begin met de heer Van der Laan.

00:27:10

De heer Van der Laan : Ja Voorzitter, twee zaken. De eerste toch weer dat COELO lijstje. Ik heb dat een aantal keren gevraagd, maar kreeg daar geen antwoord op. Wat vindt het College dat wij naar alle waarschijnlijkheid op nummer één komen van dat beruchte COELO lijstje in het voorjaar? Die bezuinigingsdoelstellingen niet halen, die opdracht heeft de raad het College gegeven. Ja, dan is het toch een beetje vreemd dat het College zegt: "Ja nee ja, dat gaat toch niet helemaal lukken" om wat voor reden dan ook. Vervolgens met de

hondenbelasting zegt u: "Ja, het is aan uw raad". Maar dat geldt dan ook voor die bezuinigingsopdracht die ooit de raad heeft gegeven, maar vervolgens door het College weer wordt teruggetrokken. Dus ik kan dat niet helemaal rijmen met elkaar.

00:28:00

Voorzitter : Dank u wel. De heer Dijk, u had ook nog een vraag aan de wethouder.

00:28:04

De heer Dijk : Ja Voorzitter, een opmerking en een vraag. De wethouder heeft natuurlijk gelijk over dat weerstandsvermogen. Toen dat zo laag stond de vorige keer na de Tram, was dat ook volgens mij na de crisis van 2008. Daar was een reden: we moesten steeds afboeken op Meerstad. Dat was diepe ellende en gelukkig hebben we dat nu niet meer. We hebben dat weer wat weten op te bouwen. Maar dat betekent wel dat je het in crisistijd moet kunnen inzetten. Daar is het ook wel voor een groot deel voor bedoeld. En u zei net: "We weten nog niet wat de gevolgen van een corona zijn". Dat klopt niet. Want op pagina tweehonderd éénenvijftig, is die coronabuffer erin verwerkt. Daar zegt het College letterlijk: "Een toename van problematische schulden van dertig procent. Eén komma vier miljoen euro". Mijn kritiek hierop is in lijn met wat de heer Bolle net zei over die vereniging en zekerheid bieden. Zet die één komma vier miljoen euro dan in om te voorkomen dat mensen daar inkomen. Dat weten we dat het gaat gebeuren. U schrijft het zelf op. Hetzelfde geldt voor bijzondere bijstand. Dat moet vierenhalf ton meer gaan kosten omdat jonge mensen daarmee te maken krijgen. Die bij hun ouders blijven wonen en daardoor doen ze extra beroep op de bijzondere bijstand. Dat is bijna twee miljoen euro in totaal. Als we het hebben over een actieve houding, dan bedoelen we dat. Ga niet wachten tot het probleem zich voordoet. Je weet dat zich dat gaat voordoen. Ga dan nu investeren dat die mensen daar niet in terechtkomen. Dat punt heb ik vooralsnog niet gehoord. Het enige wat me nog van het hart moet, en ik weet dat mevrouw Van Doesen dat ook heeft, lastig dat ze dat ze er niet is [?] , maar daarom vindt in ieder geval mijn fractie het heel kwalijk dat we het armoedebeleid niet voor deze begroting hebben besproken. Want daardoor komen we nu in deze discussie en daar waren we dan niet in terechtkomen.

00:29:49

Voorzitter : Het blijft even bij het gelegheidsduo Dijk en Bolle vanavond. Meneer Bolle, u heeft nog een vraag waarschijnlijk.

00:29:56

De heer Bolle : Nu kan het nog, nu die er nog is. De heer Dijk dan in ieder geval. Laat ik nu in ieder geval even beginnen met mijn excuses te maken aan de heer Mellies. Dat die gelijk heeft. Het gaat natuurlijk niet om doelmatigheid, maar om getrouwheid en rechtmatigheid. Ik hoop dat die mij dat wilt vergeven.

00:30:13

De heer Mellies : Ja. Dat gaat goed.

00:30:15

De heer Bolle : De wethouder heeft het over de netto schuldquote. Nee, hij heeft het niet over de netto schuldquote, hij neemt een voorbeeld over de schuldquote. Waar het mij om ging, was de netto schuldquote. Dus daar wordt het voorbeeld wat de wethouder gaf, in gecorrigeerd. En dan nog steeds zitten we ver boven die honderd twintig, maar ook ver over

die honderd dertig. Het is langjarig. Dat gaat over: "Kunnen we überhaupt nog wel zoveel geld lenen om allerlei nieuwe investeringen te doen?". En dat is denk ik lastig. Ik zie in ieder geval nergens terug hoe we dat naar beneden gaan brengen. En over dat flexibel begroten, daar heeft de wethouder denk ik ook gelijk in. Alleen moet ik daar wel bij opmerken dat het voor de batenkant natuurlijk wat makkelijker is om dat goed erin te zetten, dan dat dat voor de lastenkant is. En dat nu juist de opgave ligt bij die lastenkant, waarom ik ook wees op de voortgangsrapportage waarin die vijf miljoen hervormingen niet gehaald worden.

00:31:18

Voorzitter : Dank u wel. Ik kijk even naar de heer Duit. Heeft u nog een vraag over de subsidie?

00:31:21

De heer Duit: Misschien een verduidelijking, maar daarmee een overduidelijke vraag. Want in mijn bijdrage gaf ik al aan dat het eigenlijk ondoenlijk is om al die Rijkssubsidies inzichtelijk te maken. Dat is dan ook niet de vraag die ik aan het College gesteld heb. Ook gaat het niet om de Rijkssubsidies die bij de gemeente binnenkomen. Het gaat juist om Rijkssubsidies waar inwoners direct aanspraak op kunnen maken, zonder tussenkomst van de gemeente. En juist daar is winst te behalen, want dat gaat namelijk niet om geld van ons. Maar dat kan wel een groot voordeel geven voor onze inwoners. Ons verzoek is dan ook om te kijken naar welke, niet allen, hiervan we inzichtelijk kunnen maken om onze inwoners te helpen.

00:31:53

De heer De Rook : Hebt u daarin een voorbeeld van zoiets?

00:31:57

De heer Duit: Van deze subsidies? Enkele staan er in de begroting genoemd.

00:32:02

De heer De Rook : Zoals? Ik probeer een voorstelling te maken van wat nu precies aan het College gevraagd wordt, maar ik krijg de [geen geluid]

00:32:10

De heer Duit: Ik moet het even terug zoeken in mijn woordvoering, als u mij dat vergeeft. Die zijn net ook tijdens mijn woordvoering genoemd.

00:32:15

Voorzitter : Als u dat even opzoekt, dan ga ik naar de heer Van Zoelen.

00:32:19

De heer Van Zoelen : Ja, even terugkomen op de reclamebelasting. Mijn vraag was - en dat is dus geen technische vraag want ik heb het nagevraagd- hoe kom je aan die honderdvijftig duizend euro die je ermee op wil halen? Want een soortgelijke gemeente zoals Almere, heeft beslist: "We gaan een miljoen ermee ophalen". Mijn vraag is eigenlijk van: gaan we het erover hebben hoeveel geld we met die belasting ophalen? En zouden we bijvoorbeeld dat kunnen inzetten voor de dekking ter afschaffing van de hondenbelasting? Dat was daarnet wel een discussie. Is er een onwil bij het College om het daarover te hebben of om dat uit te zoeken? Maar dit was wel een voorbeeld om ook aan de raad voor te leggen van we gaan nieuwe belastingen aanwenden. We kunnen dat daarvoor inzetten.

00:32:59

Voorzitter : Maar dan zijn we toch terug bij de reactie van de wethouder dat het aan de raad is om daar een voorstel toe te doen, als we het gaan hebben over het dekken van de hondenbelasting.

00:33:08

De heer Van Zoelen : Klopt, maar dan kom ik terug op mijn vraag die niet technisch is: hoe komen we aan die honderdvijftig duizend euro? En hoe hebben we een discussie over van hoeveel we met die belasting gaan opbouwen?

00:33:20

Voorzitter : Goed, ik heb de heer Bushoff nog gezien. U heeft toch nog een vraag aan het College.

00:33:27

De heer Bushoff : Ja dank u wel, Voorzitter. Allereerst mooi dat de lagere prognoses op de SROI -hoe logisch die ook zijn - niet leiden tot lagere ambities. En de door het College eerder toegezegde evaluatie over het inkoopbeleid, ga ik dan met heel veel interesse bekijken. Mijn vraag gaat nog even over het feit dat het College aangaf werk te willen maken van het beter afhandelen van meldingen die gemaakt worden. Kan dat dan ook betekenen dat mensen vanaf nu gewoon een inhoudelijke reactie krijgen op hun melding? Is dat onze suggestie die het College mee kan nemen?

00:33:56

Voorzitter : Zijn er nog andere vragen aan het College? De heer Duit wil graag nog een voorbeeld geven van een subsidie zie ik. Gaat uw gang.

00:34:05

De heer Duit : Bijvoorbeeld diegene die ik noemde: cultuureducatie met kwaliteit. Die moet aangevraagd worden via het Fonds voor Cultuurparticipatie en niet via de gemeente. Dat zijn zaken die we inzichtelijk zouden kunnen maken. En er zijn tig voorbeelden van die ik u allemaal ga besparen.

00:34:17

Voorzitter : Meneer Dijk dan als laatste.

00:34:19

De heer Dijk : Tot slot nog één vraag, want het College geeft over toeristenbelasting aan dat differentiatie juridisch houdbaar is en adviseert om zo min mogelijk categorieën te maken. Zou het dan niet misschien veel simpeler zijn om daar gewoon een percentage aan op te hangen, wat voor iedereen gelijk is? Het hoeft niet eens progressief, wat ons betreft. Maar een percentage zou wel een stuk gunstiger zijn. Het zit niet in de keuze opties, ik weet het. Maar het zou simpeler zijn.

00:34:44

Voorzitter : Een voorkeur uitspreken. Goed. We gaan naar de beantwoording door het College.

00:34:51

De heer De Rook : Voorzitter, ik begin bij het COELO lijstje van de heer Van der Laan. Ja, er zijn verschillende van dat soort lijstjes. In sommige staan we goed, in sommige staan we

minder goed. Het college neemt daar kennis van, maar laat dan geen begrotingskeuzes van afhangen. Ja, de vraag daarop over bezuinigingen niet halen, ja, het niet kunnen halen van bezuinigingen is volgens mij een inspanning die het College levert. Af en toe lukt dat niet en dan hebben we aan u te verantwoorden waarom dat dan is. Als u dan tegen het College: "Ja, als u de bezuiniging niet haalt, dan mag de raad dus extra geld ergens aan uitgeven", die rekensom klopt in mijn hoofd in ieder geval niet. Ik zie daar ook niet echt een verband tussen. Dan naar de heer Dijk. Volgens mij is dat een belangrijk punt, waar ik in mijn eerste termijn ook weinig heb aan geadresseerd. De heer Dijk zegt van: "Ja, het College voorziet wel een aantal dingen". Dat klopt. Dat betekent ook - het feit dat wij dat voorzien en daar dus ook al geld voor uittrekken - dat we daar aandacht voor hebben. Dat we er dus geld voor uittrekken. Dat er dus voorzieningen zijn voor mensen die dat nodig hebben. De twee voorbeelden die u noemt: het geld over schulden. Dat gaat over uitvoeringskosten. Die worden door het Rijk betaald. Wij zorgen ervoor dat al het geld dat niet komt, dat we het vooralsnog hebben. Dus we gaan in de januari aan de slag. En dat we dus geen discussie meer hebben over wie dat gaat betalen. Het geld is er. Of het nu van het Rijk komt of uit onze reserve moet, we kunnen gewoon aan de slag. Dus-

00:36:16

De heer Dijk : Voorzitter, sorry dat ik er zo even tussendoor kom, maar die problematische schulden die groeien en dat het in de uitvoeringskosten een toename is, dan kun je toch beter in plaats van die één komma vier miljoen op de plank neer te leggen, in de verwachting dat je het toch kan gaan betalen omdat het Rijk ermee over de brug komt. Je kan die één komma vier miljoen gaan uitgeven aan het voorkomen dat die mensen in die schulden komen, in die problematische schulden. Dat zie ik nergens.

00:36:39

De heer De Rook : Dat wij hier een risico voor opnemen, betekent niet dat we het misschien gaan doen. Ik zeg u: "We gaan dit sowieso doen". Dus die één komma vier miljoen euro wordt uitgegeven. We weten alleen nog niet precies op wiens rekening dat is. Maar dat maakt niet uit. We gaan het gewoon doen. Dus als uw pleidooi aan ons is: "Zorg ervoor dat de mensen in de praktijk er geen last van hebben van hoe u dat organiseert", dan is dit precies hoe we dit georganiseerd hebben. Wij gaan hier op één januari gewoon mee aan de slag. Dit gaat alleen over wie de rekening betaalt en u zegt terecht: "Dat moet niet uitmaken". Doordat we het zo geregeld hebben, maakt dat dus ook niet uit. Tweede punt wat u noemt is: stop dan ook geld in het voorkomen van schulden. Dat is ook wat het College doet. Zesenhalf ton extra per jaar ingaande één januari. Gaat ook gewoon gebeuren. Ook als het gaat over andere regelingen zoals bijzondere bijstand - dat hoeft ik de heer Dijk zelfs niet uit te leggen - dat zijn open einde regelingen. Dat is ook een beetje een technische term. Maar dat betekent dat als er mensen zijn die voldoen aan de criteria, dan mogen die zich melden en hebben recht op de regelingen. Dan gaan wij niet in 2021 tegen mensen zeggen: "Het geld is op. Meldt u zich volgend jaar maar weer". Dat hebben we georganiseerd. Dat gaat gebeuren. In die twaalfenhalf miljoen hebben we dus ook de ruimte genomen dat dat zelfs nog binnen de begroting past. Volgens mij is dat wat de heer Dijk van het College vraagt, voorzien in deze begroting. Dus ik hoop dat ik u met deze beantwoording geholpen heb. De vraag van de heer Bolle: wat gaan we doen om de schuldquote te verminderen? Zoals ik u heb gezegd, dat is niet iets wat op zichzelf staat. Dat zullen we altijd

moeten bezien tegen alle andere dingen die van een gemeente verwacht worden. Maar ik kan u wel vertellen dat gegeven de economische situatie, onze financiële situatie en het wegblijven van structureel adequate financiering voor onze gemeente, zal de kans die wij krijgen om die schuldquote op korte termijn naar beneden te krijgen, niet groot zijn. Ik denk dat dat een eerlijk antwoord daarop is. Het tweede punt dat de heer Bolle hierover constateert: dat het beter begroten aan de batenkant makkelijker vorm te geven is dan aan de lastenkant. Ja, dat klopt helemaal. Daar heeft de heer Bolle, denk ik, gelijk in. Het eerlijke verhaal daarbij is: het is echt een traject van jaren om dit goed in de vingers te krijgen. Maar ik vermoed ook dat als het College deze besparingen op deze manier niet had ingeboekt, had de heer Bolle gezegd: "Ja, dan gaat het College elk jaar weer geld uit de jaarrekening halen". Dat is ook niet goed. Dat zou ik dan ook met hem eens zijn geweest. Volgens mij proberen we dezelfde dingen. Over dit specifiek punt, ga ik graag nog een keer later en meer met de heer Bolle over in gesprek. Dan de subsidies. Ik denk dat daar verwarring kwam omdat Cultuureducatie met kwaliteit geen landelijke subsidie is waar mensen aanspraak op kunnen maken. Het CMK is een Rijkssubsidie die wij matchen met het Ministerie waar scholen gebruik van maken. Wij hebben een instelling, die heet KRC, en die helpt scholen zodat ze aanspraak maken op die subsidie. Dus dat gebeurt. Ze hebben een hele instelling die dat voor ons doet. Die krijgt daar ook geld voor om dat te doen. In algemene zin is het zo: als wij in de praktijk merken dat landelijke subsidies kunnen helpen om onze doelen te bereiken en we dat bij mensen kunnen aanreiken, bijvoorbeeld in de welzijnssfeer of bij de zorg, dan zullen we dat zeker niet nalaten. Maar ik zal geen voorstander zijn van een algemeen register. Volgens mij speelt dat bij de verschillende beleidsdomeinen. Daar waar het kan helpen, moeten we dat zeker niet nalaten om dat onder de aandacht te brengen. De reclamebelasting. U vroeg aan mij: waar komt dat bedrag vandaan? Volgens mij komt die uit coalitieakkoord. Het kan ook de vorige begroting zijn geweest. Maar die is daar door de raad vastgesteld. Het is volgens mij ook een technische vraag en die kunt u dan ook ergens nazoeken. U stelt de vraag: kan het ook omhoog? In theorie kan dat. Het is alleen wel zo als u zegt: "Ik wil graag een belasting invoeren per één januari", dan is dat wel netjes dat u dat een beetje op tijd doet en dat afstemt met de mensen waarover dit gaat. Ik ben er niet optimistisch over dat nog gaat lukken tussen nu en één januari. Dan de suggestie van de heer Bushoff over de meldingen. Ik stel voor dat we die suggestie in de praktijk even meenemen. Als het gaat over dienstverlening, dan is mijn ervaring dat je vooral moet doen wat je belooft. Dus als we tegen mensen zeggen: "Dit gaan we doen", dan moeten we dat vooral nakomen. Dus dan moeten we die hele keten even goed in beeld brengen en daar moet deze suggestie onderdeel van zijn. Maar ik heb nog liever dat we tegen mensen heel snel kunnen zeggen: "Zo gaan we het doen". Het moet aan de achterkant ook goed georganiseerd zijn dat we het ook na kunnen komen. Zover zijn we nog niet. Maar ik stel voor dat we die suggestie van de heer Bushoff - om ook iets inhoudelijks te kunnen meegeven - in de beantwoording van de melding meenemen.

00:41:05

Voorzitter : Ik kijk even naar de heer Van der Laan. U heeft niet de behoefte om nog een keer te reageren? Oké. Dan constateer ik dat alle vragen zijn gesteld en ook beantwoord. Volgende week staan alle stukken die wij vandaag hebben behandeld ook weer op de agenda van de gemeenteraadsvergadering waar we de begroting gaan proberen vast te

stellen. Ik wens u allemaal veel succes met de voorbereidingen voor volgend week en wel thuis.